БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 197 (6387) ОКТЯБРИИН 6 СУББОТО 1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

Хонин ажал хүгжөөлгын шухала зорилгонуудай нэгэн

Хонин ажал хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб тухай парти ба советскэ правительствын тогтоолдо харюу болгон ноохо хайшалалгые дээшэлүүлхэ ба ниитын хонин һүрэгые олошоруулха талаар тогтоогдоhон даалгабаряа болзорһоонь урид дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө республикын колхозуудта социалистическэ мүрысөөн үргэлжэйгөөр дэлгэржэ байна. Республикын хүдөө ажахын энэ шухала һалбарие бүхы хэмжээгээр хүгжөөхын түлөө тэмсэлдээ ажалайнгаа болон политическэ эдэбхиеэ колхозник ехээр дээшэлүүлээ.

Хоринн аймагай Үдын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхозникнүүдай үнэтэ үүсхэлые республикын бүхы колхозникнуд халуунаар дэмжэнэ. Хонин ажал хүгжөөхэ түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө улам олон колхозууд социалистическэ уялгануудые абана, тэдэнээ хэрэг ажал дээрэ бэелүүлхын түлөө бодото хэмжээ-ябуулгануудые хараална.

«1951—1955 онуудай туршада республикын колхозуудта хони хоор үсхэбэрилхэ ба ноохо ехээр бэлэдхэхэ хэмжээнүүд тухай» тогтоол соогоо БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Обкомой бюро болбол колхозуудай хонин ажалай фермэнүүдтэ хонидой һубайралгые бүрин усадхаха, тэдэ хонидой үрэжэлые дээшэлүүлжэ, хонидой ороондо орохо болзорые нигтаруулжа, тэрэнэй ашаар 1952 ондо 100 мянгаһаа үсөөн бэшэ хурьга абаха ба 1952 оние хонин ажал хүгжөөлгөөр эрид хубилалтын жэл болгохо, түл абаха даабаряа дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ ябадал эрхэбэшэ түйлаха гэһэн зорилго республикын хонишодой урда табиһан байна. Энэ зорилгые бэелүүлгын шухала услови хадаа хонидой намарай ороондо кампаниие эмхитэй һайнаар үнгэргэхэ ябадал болоно. Мүнөө намарай ороондо кампаниие үнгэргэлгын онсо илгаань юуб гэхэдэ, энэ кампани нёдондонойхидо ороходоо һураггүй эртэ эхилэгдэжэ, эртэ дүүргэгдэхэ ёһотой. Энээнэй урда тээ хонидой намарай ороондой кампаниие заримдаа январь һара болотор унжагайруулжа байһан хүдэлмэриин буруу методые эрид шууд усадхагдаха байна. Ороондой кампани хаа хаанагүй октябриин 10—15-да эхилэгдээд, декабриин 1-һээ хожом бэшэ түгэсхэгдэхэ ёһотой.

Тиимэһээ эхэ хонидһоо хурьгалайнь мүнөө хүрэтэрөө таһалагдаагүй байһан газарта тэдээниие дары таһалха, эхэ хонидой отаранууды үүлтэрэйнь, классайнь илгаагаар бүридхэжэ, һайн бэлшээр хангаха, хэрбээ эхэ хонидой тамир шадал багатай байгаа хадань, тэдээндэ нэмэлтэ тэжээл хүүлжэ, тамир шадалыень дээшэлүүлхын ба һубайруулхагүйн түлөө хэмжээнүүдые абаха хэрэгтэй. Ороондой кампанида хусануудые бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ онсо анхарал хандуулха шухала. Зооветеринарна мэргэжэлтэд болбол тон богонихон болзор соо хусануудай зоотехническэ шалгалта хэжэ, шанар муутай хусануудые голохо, ороондой кампанида тэдэнэй хэрэглэгдэхэгүй ябадал хангаха зорилготой. Тэрэшэлэн нарин, нарибтар ба шэрүүбтэр ноохотой үүлтэрэй хонидые шэрүүн ноохотой үүлтэрэй хусануудтай ороондо оруулжа ябашье болохогүй. Юуб гэхэдэ, тиимэ хусануудые хэрэглэлгэ хадаа колхозуудай хонин һүрэгэй шанарые һайжаруулгада угаа ехэ хохидол ушаруулха байна.

Мүнөө жэлдэ олон хонид искусственна аргаар ороондо оруулагдаха ёһотой. Зоотехническэ наукын энэ шэнэ метод хадаа хонидой һубайралгые усадхадаг, тэдэнэй түрэсын процентые дээшэлүүлдэг байһаниинь мэдээжэ. Хонидые искусственнаар ороондо оруулга хадаа һайн ноохотой хонидые түргэнөөр олошоруулха арга боломжо олгохо байна. Энэ зорилгоор нарин ба нарибтар ноохотой үүлтэрэй элитнэ болон нэгэдэхи классай хусанууд шэлэн абтаха ёһотой. Тэрээнтэй хамта, искусственнаар ороондо оруулгын бүхы пунктнуудые богонихон болзор соо хүдэлмэридэнь бэлдэхэ, хонидые искусственнаар ороондо оруулгын түсэбэй дүүргэлтэ хангаха гээшэ шухала зорилго болоно.

Хонидой тоо олошоруулха шухалын шухала хэмжээ-ябуулга болохо хонидой намарай ороондой кампаниие амжалтатайгаар үнгэргэлгэдэ хүдөө ажахын бүхы органуудай, колхозуудай правлеништэй, зооветеринарна мэргэжэлтэд ба колхозно хонишодой бүхы анхарал хандуулагдаха ёһотой. Энэ зорилгоор хонидые искусственнаар ороондо оруулагша колхозно технигүүдэй курсануудай занятииень октябриин 10-һаа хожом бэшэ дүүргэхэ, ороондой кампанида хониной-товарна фермэ бүхэнэй бэлэдхэлые шалгажа, энэ хэрэгтэ бии байһан дутагдалнуудые дары усадхаха шухала. Аймагуудай партийна ба советскэ органууд, колхозуудай партийна организацинууд болбол хонидой ороондой кампаниин ябасын хойноһоо үдэр бүриин хиналта шалгалта тогтоохо, колхоз ба хониной-товарна фермэ бүхэндэ энэ хүдэлмэриин ябасые үдэр бүри мэдэжэ байха, ороондой кампаниие эмхидхэлгэдэ гараһан дутагдалнуудые саг соонь усадхахын тула эрид шууд хэмжээ абаха уялгатай.

Партийна организацинууд, советскэ ба хүдөө ажахын органууд, зооветеринарна мэргэжэлтэд болбол ноохо ехээр тушааха ба хонин ажал бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ хүдэлмэриин гүрэнэй тон ехэ удхашанартайе колхозно хонишодто ойлгуулхын тула тэдэнэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри улам үргэнөөр ябуулха, хонин ажал хүгжөөхэ табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэ шухалын шухала бодото хэмжээ-ябуулгануудай нэгэн — хонидой намарай ороондой кампаниие жэшээтэ һайнаар үнгэргэлгэдэ хонишодой бүхы анхарал ба хүсэл зоригые хандуулха ёһотой.

УРГАСА ХУРЯАЛГЫЕ, НАМАРАЙ ПАР ХАХАЛАЛГЫЕ ТҮРГЭНӨӨР ДҮҮРГЭЕ

Хоёр ондоо хүдэлмэри

Кабанскын аймагай Нюкскэ сельсоведтэ XVII партсъездын, Ждановай нэрэмжэтэ колхозууд бии юм. Эдэ хоёр колхозууд хоорондоо мүрысэдэг. Сельсоведэй гүйсэдком мүрысөөнэй ябасые хододоо шалгажа, дүнгүүдыень гаргажа байдаг.

Тарянай эдеэшэхые шалгажа байгаад, эдэ хоёр колхозууд тарягаа нэгэ болзорто хуряажа эхилһэн байгаа. Эдээнэй эрхэ байдалынь адлихан юм. Теэд тарья хуряалгын ябасые харахада, дүнгынь хоёр ондоо байна.

XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь С. Залуцкий) тарья хуряалгаяа баргасаажа байна. Энэ колхоз комбайнууд болон жаткануудые бултыень хуряалгада гаргаһан байгаа. Машинаар хадажа болохогүй газарта гар хажууршадые гаргажа, хуряалгые богони болзор соо үнгэргэхын тула ехэ оролдолго гаргаа. Тарья хуряалгын хүдэлмэридэ тарянажалай хоёр бригаданууд ябана. Эдэ хоёр хоорондоо мүрысэнхэй. Ажалайнь эмхидхэл һайн. Хадалга һүрилэлгэ хоёрой хоорондо забһар гаргангүйгөөр тарягаа хуряажа байна. Тиихэдэ һургуулиин хүүгэд полинууд дээрэ гээгдэһэн колосуудые суглуулна.

Тарья хуряалга эмхитэйгээр ябуулхатаяа хамта энэ колхоз тэжээл бэлэдхэлэй ябасые һуладханагүй.

Ждановай нэрэмжэтэ колхоздо тад ондоо байха юм. Эндэ 150 хүдэлмэришэдэй 80-ниинь хуряалгада ябадаг, бэшэниинь энэ тэрэ хүдэлмэридэ ябадаг нэрэтэй. Нилээд олон колхозникууд ямаршье хүдэлмэридэ хабаадуулагданагүй. Жэшээнь Истомина, Залуцкая гэгшэд ажалда ябадаггүй байха юм. Ажалда ябаха дурагүй лодырьнуудта колхозой правлени ямаршье хэмжээ абанагүй, харин эмхи гуримгүй хүдэлмэритэеэ дадашоод байна. Тиимэһээ энэ колхозой нилээд ехэ талмайнь хуряагдаадүй байһаар. Гэбэшье, бии байһан арга боломжоёо энэ колхоз хэрэглэжэ шаданагүй. 7 жатка, 30 гаран хажууршадые хуряалгада гаргаха аргатай аад, тиигэжэ шадаагүй, харин гансахан лэ комбайнда найдаад байна. Тэрэншье муугаар ябана. Мүн тарянай гээлтэдэ орохо ябадал үзэгдэнэ.

Хуряалгые шамдуулхын тула колхозой правлени зохихо хэмжээ мэнэ гэһээр абаха ёһотой.

Н. Рыбалко.

Эдэ колхозууд яахадаа гээгдэнэб?

Тарья хуряалгын ба гүрэндэ тушаалгын шиидхэхы үдэрнүүд үнгэржэ байна. Гэбэшье, Мухаршэбэрэй аймагай зарим колхозууд тарья хуряалгые ба гүрэндэ тушаалгые ехээр унжагайруулна. Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Ц. Д. Бармитов, парторганизациинь секретарь Д. Батуев) аяар 400 гаран гектар тарягаа хуряагаагүй байна. Тус колхоздо хүдэлмэрилжэ байгаа Хонхолойн МТС-эй 5 комбайнуудай оройдоо хоёрынь һаадгүйгөөр бүхэли үдэр соо хүдэлмэрилнэ. Нэгэшье жатка эндэ хүдэлмэрилдэггүй. Мүн овёс, зелёнко мэтын культурануудые хуряалгада нэгэшье гар хажууршан табигдаагүй. Мүн гүрэндэ тарья тушаалга тон ехээр унжагайруулагдана. Тус колхоз 1000 шахуу центнер тарья гүрэндөө тушааха юм. Тиибэшье, колхозой правлени ба парторганизаци тарья тушаалгын хүдэлмэриие түргэдхэхын түлөө оролдоногүй. Тус колхозой ажал хэжэ шадаха олон колхозникууд тарья хуряалгын ба бусадшье хүдэлмэринүүдтэ хабаадуулагданагүй. Энэ колхозой правлениин хүгэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд Д. Цыренов, Г. Бадмацыренов, Д. Батуев, Л. Санжиракшиев ба бусад ургаса хуряалгын ба тарья хуряалгын шиидхэхы үдэрнүүдтэ полидо гаража, колхозникуудые хүтэлбэрилхын орондо, үнэн сэхэ колхозникуудһаа гээгдэжэ, колхозойнгоо центрһээ холодоногүй. Тиихэдэ тарянажалай 2-дохи бригадын оройдоо 23 колхозникууд хуряалгын хүдэлмэридэ хабаадуулагданхай.

Хүдэлмэриин бүтээсые шалгалга, мүн колхозникуудай дунда социалистическэ мүрысөөн һулаар эмхидхэгдэнхэй. Бригадын гэшүүд Гундыгма Балданова, Самажап Цырендоржиева гэгшэд ажалайнгаа даалгабариие хуряалгын эхилһэн сагһаа хойшо дүүргээгүй.

Эдэ бүхы шалтагаанһаа тус колхоз аймаг соогоо гээгдэжэ ябана. Энэ колхоздо аймгүйсэдкомой ба ВКП(б)-гэй айкомой түлөөлэгшөөр аймагай хүдөө ажахын таһагые даагша Б. Дамбаев хэдэн хоног соо байһан байгаа. Теэд. нүхэр Дамбаев ургаса хуряалгые ба гүрэндэ тарья тушаалгые түргэдхэхын тула тус колхоздо бодото туһаламжа үзүүлээгүй.

Мүн энэ сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь П. Дымбрылов) иимэрхүү байдалтай. Теэд, колхозой хүтэлбэрилэгшэд ургаса хуряалгые түргэдхэхэ хэмжээ абанагүй. Колхозникууд хүдэлмэридөө үдэ болоhон хойно гараха, наратайда хүдэлмэриһөө бусаха ябадал үзэгдэнэ. Тарянажалай бригадын бригадир Гомбо Дараев бригадынгаа гэшүүдые һулаар хүтэлбэрилнэ. Колхозой 300 гаран гектар таряан үшөө хуряагдаагүй, айража байна. Мүн комбайнай хуряаһан соломо ба михиинэ суглуулагдажа сомогдоногүй.

Тэрэшэлэн Сагаан-Шулуутайн сомоной «Улаан Шулуута» колхоз гүрэндэ тарья тушаалгын графигые таһалдуулна. 3 автомашинаар үдэрэй 100 центнер тарья тушаахын орондо, миил 50—70 центнер тушаана. Малай бүдүүн тэжээлэй нэгэн болохо соломо, михиинээ энэ колхоз суглуулангүй, полинууд дээрэнь хэбтүүлжэ байна. Гадна, намарай пар хахалалга муугаар эмхидхэгдэнхэй. Колхозой тарянажалай 3 бригаданууд арайхан гэжэ 100 гаран гектар намарай пар хахалаа Бригадирнууд нүхэд Эрдынеев, Дамбаев, Бимбаев гэгшэд бригада доторойнгоо бүхы арга боломжонуудые хэрэглэжэ шадаагүй, колхозникуудай ажал зүбөөр эмхидхээгүй ажахын шухала хүдэлмээри болохо намарай пар хахалалгые таһалдуулаа.

Мүн дээрэ хэлэгдэһэн Молотовой, Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд намарай пар хахалалгын хүдэлмэриие таһалдуулна.

Дурсагдаһан колхозууд тарья хуряалгые богони болзор соо, эрхим шанартайгаар үнгэргэжэ, тарья тушаалгаар гүрэнтээ сүм тоосохын тула бии байгаа арга боломжонуудаа бүрин хэрэглэхэ ёһотой.

Б. Дымбрылов,
«Бурят-Монголой үнэн» газетын корреспондент.

Комбайнернуудай жэшээтэ ажал

Хэжэнгын МТС-эй залуу комбайнер Даши Цынгуев Хэжэнгын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ «Коммунар» комбайнаар хүдэлмэрилхэ зуураа, халаанайнгаа нормые 130—150 процент һайн шанартайгаар дүүргэнэ. Мүн энэ МТС-эй самоходно комбайнай комбайнер Ц. Цыбанов үдэр бүриингөө нормые 150—170 процент дүүргэжэ, стахановска ажалай эрхим жэшээ харуулна. Энэ комбайнер 200 килограмм горючи арбилһан байха юм. Эдэ хоёр агрегадай хүдэлмэрилэгшэд Гармаев, Улахаева гэгшэд тарья шэрэлгэ дээрэ оролдосотойгоор хүдэлмэрилнэ.

Ц. Дамбаев.

Пар хахалалгань таһалдалтай

Иволгын аймагай механизаторнууд ба колхозникууд Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табиха зуураа, хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдые түргэнөөр дүүргэхын тула улам һайнаар хүдэлмэрилхэ уялга абана. Эндэхи түрүү тракторна бригаданууд һайнаар хүдэлмэрилжэ, ажалай амжалта түйлана. Жэшээнь, Иволгын МТС-эй Бабасан Бальчиновай хүтэлбэрилдэг тракторна бригадын механизаторнууд «Коминтерн» колхоздо намарай пар хахалха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргээ. Тракторист Василий Данзанов халаанайнгаа даалгабариие 130—135 процент гүйсэдхэнэ.

Иволгын МТС-эй № 3, № 4 тракторна бригадануудай механизаторнууд мүн лэ һайнаар хүдэлмэрилнэ. № 4 бригадын трактористнууд тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэбые һаяын үдэрнүүдтэ дүүргэхэнь. Энэ бригадынхид 350 гектар намарай пар хахалаа. «3-я пятилетка» колхоздо хүдэлмэрилдэг Константин Хлебодаровай бригада намарай пар хахалалгые һайнаар ябуулжа байна.

Гэхэтэй хамта, аймагай зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ерэхэ жэлдэ тарилга хэхэ газарые бэлэдхэлгэдэ хайша хэрэгээр хандана. Маленковой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Шубин) тракторнуудые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа, намарай пар хахалалгые дүүргэхын тула оролдоногүй. Тус колхозой правлени прицепщигүүдые үгэдэггүй, пар хахалагдаха полинуудай соломо, михиинэ хуряалгые эмхидхэдэггүй байна. Энэ шалтагаанһаа боложо, трактористнууд бүтээсэ багатайгаар ажаллана, намарай пар хахалалга ехээр хойшо татагдана.

Мүн «1-е Мая» колхоздо иимэ ушар үзэгдэнэ. Тус колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Загузин тракторнуудые һайнаар ябуулха гэжэ һаналаа табинагүй. Прицепщигүүдэй үгы дээрэһээ трактористнуудынь нэгэ халаанда хүдэлмэрилнэ. Энээнтэй хамта механизаторнуудай муу хүдэлмэри тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тракторна бригадын бригадир нүхэр Шмелев тракторнуудаа хүсэлээр ашаглахын түлөө тэмсэнэгүй. Пахомов ба Титов гэгшэдэй ЧТЗ трактор ехэнхидээ миин байдаг.

Иволгын МТС-эй дирекци хадаа тарья хуряалгын ба намарай пар хахалалгын ябасые түргэдхэхэ хэрэгтэ анхаралаа багаар хандуулна. Жэшээнь, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо тарья хуряалгын ба намарай пар хахалалгын түлэг дундаа ябажа байхада, МТС-эй директор нүхэр Ильков эндэ хүдэлмэрилжэ ябаһан нүхэр Шунковой бригадынхидые хартаабха малтахыень 3 үдэрөөр табиһан байха юм. Харин тиихэдэнь эндэ намарай пар хахалалга таһалдуулагдахын түйлда хүрөөд байна. 400 гектарай орондо миил 165 гектар хахалагдаа.

Тус МТС-эй № 1 тракторна бригадын бригадир нүхэр Мясников, XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Гусельников гэгшэд гүрэниие мэхэлхэ һэдэлгэ гаргаба. Тэдэнэр 139 гектар пар хахалагдаа гэһэн мэдээ хүргэһэн байгаа. Шалгахада, оройдоо 80 гектар хахалагдаһан байба. Теэд эдэнэр ямаршье харюусалгада хабаадуулагдаагүй.

Иволгын МТС-эй Королев, Игнатьев, Лубсанов, Калёных гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригаданууд намарай пар хахалалгые ехэ удаанаар ябуулжа байна. Эдэ бригаданууд түсэбөө оройдоо 15—30 процент дүүргээ. Энэ ямар шалтагаанһаа болооб гэхэдэ, эдэ бригадануудта механизаторнуудай хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэһэн, МТС-эй механигуудай талаһаа техническэ туһаламжа багаар үзүүлэгдэдэг юм. Тиихэдэ колхозуудай правленинууд тракторна бригадануудта ябаха прицепщигүүдые үгэдэггүй, полинуудай соломо, михиинэ саг соонь хуряажа абадаггүй байна. Эдэ бүгэдэ хадаа намарай пар хахалалгын ябасые ехээр хойшо татана. Тиихэдэ МТС-эй дирекци договороо дүүргэдэггүй колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдһөө ямаршье эрилтэ хэдэггүй байна.

Н. Гаврилов.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Нүхэр О. В. Куусинениие Ленинэй орденоор шагнаха тухай

Карело-Финскэ ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ ба СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Орлогшо нүхэр О. В. Куусиненэй түрэһөөр 70 наһанайнь ойтой дашарамдуулан, партиин ба советскэ гүрэнэй үмэнэ тэрэнэй түйлаһан габьяануудые тэмдэглэн, нүхэр Отто Вильгельмович **Куусинениие Ленинэй** орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ШВЕРНИК.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1951 оной октябриин 3.

Наһажаал хүнүүдэй һураха заочно дунда һургуулинууд

Промышленна ехэ центр—Магнитогорскдо наһажаал хүнүүдэй һураха заочна дунда һургуули нээхэ тухайда РСФСР-эй Гэгээрэлэй Министерство шиидхэбэри гаргаба.

Российска Федераци дотор наһажаал хүнүүдтэ зорюулагдаһан тиимэ 75 дунда һургуули, консультаци үгэхэ олон пунктнууд хүдэлмэрилжэ байна.

Һургуулиһаа холо байдаг һурагшадта зорюулан предприятинууд ба эмхи зургаануудтань, ажаһуудаг газартань консультацинууд эмхидхэгдэнэ.

Һуралсалай 1951—52 ондо иимэ заочна дунда һургуулинуудта 60 мянга үлүүтэй хүнүүд һураха юм.

(ТАСС).

СОВЕТСКЭ СОЮЗ ДОТОР

Партийна гэгээрэлэй түрүүшын занятинууд эхилээ

Октябриин 1-дэ партийна гэгээрэлэй сетьдэ түрүүшын занятинууд болоо.

Петрозаводскдо партийна үдэшын 2 һургуули, кружогууд, семинарнууд хүдэлмэрилжэ эхилээ. Партиин түүхэ шудалха 199 кружогууд городой предприятинууд дээрэ ба эмхи зургаануудта байгуулагдаа. Дээшэлүүлэгдэһэн түхэлэй кружогуудта һурагшадай тоо 2 дахин ургаба. 1000 шахуу коммунистнууд марксистско-ленинскэ теориие бэеэ даагаад шудалжа эхилбэ.

Ташкентын 40 мянга шахуу коммунистнууд ба партийнабэшэ эдэбхитэд һуража эхилээ. Историческа ба диалектическэ материализм шудалха кружогууд олохон предприятинууд дээрэ түрүүшынхиеэ байгуулагдаа. Партиин түүхэ шудалха дээшэлүүлэгдэһэн түхэлэй кружогуудай тоо 2 дахин олошорбо.

Орск городтохи партийна гэгээрэлэй сетиин занятинууд дээрэ һурагшадынь бүрин суглараа, 8 мянган хүн, тэрэ тоодо партийнабэшэ 3 мянган хүн занятинуудта эхилжэ оробо.

ТБИЛИСИ. октябриин 3. (ТАСС). Сталинай нэрэмжэтэ Тбилисскэ паровозо-вагон заһабарилгын заводой партийна комитет партийна гэгээрэлэй сетьдэхи занятинуудай эхилэлгэдэ ехэ бэлэдхэл хэбэ. Политһургуулинууд ба кружогууд хадаа һурагшадай политическэ мэдэрэлые, юрэнхы эрдэм бэлэдхэлые хараадаа абажа, бүридүүлэгдээ, мүн номуудаар, һуралсалай хэрэгсэлнүүдээр хангагдаа.

Механическа цехын партийна организаци ВКП(б)-гэй түүхэ шудалха дээшэлүүлэгдэһэн түхэлэй кружогто түрүүшын занятиие һайнаар үнгэргэбэ. Пропагандист-инженер Михаил Квиладзе һурагшадтай хөөрэлдөө үнгэргэһэн, тэдэниие программатай ба номуудтай танилсуулһан байна.

Грузинска ССР-эй наукануудай Академиин дэргэдэхи партийна гэгээрэлэй сеть занятинуудаа эмхитэйгээр эхилбэ.

Партийна хүтэлбэриин хүсэн

ЕРЕВАН. (ТАСС). Ереванска электротехническэ заводой коммунистнууд тэндэхи комсомольско организацида зүбшэлөөр, бодото хэрэгээр туһална. Эдэнэр комсомолецуудай үйлэдбэриин амжалтануудые ба һуралсал тушаа тон анхаралтайгаар хаража байдаг. Комсомольско организациин ургалта тухайда партбюрогой заседанинууд ба партийна суглаанууд дээрэ хэдэ дахин хэлсэгдээ.

Заводой комсомолецууд бүгэдээрэн ажалайнгаа даабаринуудые дүүргэнэ. 150 гаран комсомолецуудынь стахановецууд болонхой. Токарьнууд Т. Чобанян, К. Галстян, шудхалаашад А. Алаксанян, М. Егикян ба бусад эб найрамдалай вахтын үдэрнүүдтэ коммунизмын агуухэ барилгануудай захилнуудые бүтээн, халаанайнгаа нормонуудые 400 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Голодоһо гаргалгатай тэмсэдэг, материалнууд ба электроэнерги арбилха хэрэгтэ хиналта хэдэг комсомольско постнууд партбюрогой зүбшэлөөр цехүүдтэ эмхидхэгдээ.

Заводой комсомолецууд бултадаа һуража байнад.

Шүүбэринүүдэй тираж

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ Гүрэнэй хоёрдохи урьһаламжын наймадахи тираж 1951 оной октябриин 7-до Херсондо болохонь.

Хамтадаа 524.719.200 түхэригэй 1.966.560 шүүбэринүүд гудаха байна.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партийна hуралсалай жэлые эмхитэйгээр эхилхэбди

Марксистско-ленинскэ hуралсал эмхидхэхэ талаар ВКП(б)-гэй Заиграйн айкомой хүдэлмэридэ нёдондо нилээд ехэ дутагдалнууд гараhан байгаа. Коммунистнуудай өөhэдынь дура хүсэлэнгые хараалаа абалсангүй политhургуулида гү, али ямар нэгэн кружогто тэдэнние оруулhан ушарнууд үзэгдэдэг hэн. ВКП(б)-гэй айком хадаа пропагандистнуудай хүдэлмэрие хододоо хинан шалгадаггүй байгаа. Пропагандистнуудай саг үргэлжын семинар муугаар хүдэлмэрилөө. Бүхы жэлэй туршада политhургуулинуудые ба кружогуудые хүтэлбэрилэгшэдтэй оройдоо нэгэ удаа семинар үнгэргэгдэhэн байха юм. Шухала теоретическэ ба методическа асуудалнуудаар туhаламжа үгтэдэггүй дээрэhээнь зарим пропагандистнууд марксистско-ленинскэ теорие шудалалгада эhо тэдыгээр хандадаг, шудалжа байhан асуудалнуудайнгаа идейнэ удхыень ойлгуулхын оронд цитатануудые ба тоонуудые hурагшадай сээжэлдэхыень бааладаг байгаа.

Элэ ба бусад алдуу дутуунуудые бүримүhэн усадхаха хэрэгтэ анхаралаа табижа, ВКП(б)-гэй айком ба партийна эхин организацинууд хадаа энэ жэлэй май hараhаа hуралсалай шэнэ жэлдэ бэлдэжэ эхилhэн байна. Партийна гэгээрэлэй сетиие мүнөө бүридхэжэ дүүргээд байнабди. Коммунистнуудай өөhэдынь дура хүсэлые хараалаа абалсажа, политhургуулинуудые ба кружогуудые эмхидхээбди. Тиихэдээ тэдэнэй эрдэм hургуулиие харалсаhан байнабди.

Мүнөө жэл манай аймаг дотор юрэнхы эрдэмээ дээшэлүүлхэ 8 кружок, нэгэдэхи ба хоёрдохи жэлэй 42 политhургуулинууд, В. И. Ленинэй ба И. В. Сталинай биографинуудые шудалха 8 кружок, ВКП(б)-гэй түүхые шудалха нэгэдэхи ба хоёрдохи жэлэй 58 кружогууд, диалектическэ ба историческа материализм шудалха нэгэ кружок, мүн партийна үдэшын нэгэ hургуули хүдэлмэрилхэ юм. Гадна, 240 коммунистнууд марксизм-ленинизмые бэеэ даагаад шудалха. Эдэ нүхэдтэ туhаламжа үзүүлхын түлөө теоретическэ hайн бэлэдхэлтэй 19 пропагандистнуудые консультантнуудаар томилообди.

Мүнөө жэлдэ пропагандистнуудаар теоретическэ бэлэдхэлтэй, пропагандистска дүй дүршэл ехэтэй коммунистнууд баталагданхай. Жэшээлхэдэ, 70 пропагандистнууднай дээдэ ба дунда hургуулитай, 50 пропагандистнууднай ВКП(б)-гэй обкомой дэргэдэ нэгэ ба хоёр hарын курса дүүргэhэн байха юм.

Мүнөө жэлдэ пропагандистнуудай саг үргэлжын семинар хододоо хүдэлмэрилхэ юм. Тус семинарай нэгэдэхи занятинь сентябриин 20-до үнгэргэгдөө.

Коммунистнуудай политическэ hуралсал тухай асуудал олонхи партийна эхин организацинуудта партийна суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. Мүнөө партийна эхин организацинууд занятинуудаа үнгэргэхэ гэр байрануудаа түхеэржэ, харуулан ойлгуулалгын ба бусад хэрэгсэлнүүдые бэлэдхэжэ байна. Эрийскэ леспромхозой, Старо-Брянска сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой, Ново-Брянска МТС-эй ба бусад партийна эхин организацинууд hуралсалай шэнэ жэлдэ hайнаар бэлэдхээ.

Мүн комсомольско политhуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэл хэгдэжэ байна. Партийна организацинуудай хүтэлбэри доро олонхи комсомольско организацинууд хаана ямар кружогто гү, али политhургуулида комсомолецуудай, залуушуулай hурахые тодорхойлжо дүүргээ.

Сентябриин 29-дэ ВКП(б)-гэй айкомой пленум боложо, тэндэ партийна hуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэл тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээ. Партийна hуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлэй асуудалда зарим партийна эхин организацинууд анхаралаа үшөө багаар табина. Жэшээлхэдэ, «Улаан Эрхирик», XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудай партийна эхин организацинууд коммунистнуудай юрэнхы эрдэм дээшэлүүлхэ асуудалые хэрэгсээдэггүй байhаар гэжэ пленум дээрэ тэмдэглэгдээ.

Бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ бии байhан бүхы дутагдалнуудые бүримүhэн усадхажа, партийна гэгээрэлэй системэдэхи hуралсалай шэнэ жэлые октябриин 15-да эмхитэйгээр эхилэлгэ хангаха гэжэ ВКП(б)-гэй айкомой бюрое ба партийна эхин организацинуудые уялгалаа.

Партийна hуралсалые эмхидхэхэ талаар үнгэрэгшэ жэлдэ гараhан дутагдалнуудые ба алдуунуудые сүм усадхахын түлөө зохихо хэмжээнүүдые дары абажа, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба ВКП(б) гэй обкомой заабаринуудые хүтэлбэри болгон, Заиграйн аймагай партийна организаци коммунистнуудай марксистско-ленинскэ бэлэдхэлые сагашадань дээшэлүүлхэ байна.

Н. Ключеров,
ВКП(б)-гэй Заиграйн айкомой пропаганда ба агитациин таhагые даагша.

Марксизм-ленинизмые гүнзэгыгөөр шудалха

Коммунистнуудай политическэ hуралсалай шанарые hайжаруулхын тула, энээниие партийна организацинууд саг үргэлжэ хүтэлбэрилхэ уялгатай.

Энэ хүдэлмэрээ hайжаруулха зорилгоор манай Яруунын партийна организаци үнгэрэгшэ hуралсалай жэлдэ зохихо хэмжээ абаhан байна. Тэрэнэй ашаар партийна гэгээрэлэй хэрэгтэ зарим тэды амжалта түйлагдаhан байгаа. **Олонхи кружогууд ба политhургуулинуудай программаяа дүүргэжэ, hурагшадынь үзэhэн материалаа hайнаар ойлгоо.**

Аймагай партийна организаци партийна hуралсалай шэнэ жэлые болзор соонь, эмхитэйгээр эхилхын тулада ехэхэн бэлэдхэл хэбэ. Теоретическэ бэлэдхэл hайнтай нүхэдhөө пропагандистнууд шэлэн томилогдожо, баталагдаа. Тэдэнэй дунда багшанар, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, партийна ба советскэ хүдэлмэрилэгшэд олон.

ВКП(б)-гэй айкомой штатна пропагандистнууд зундаа коммунист бүритэй (хамтадаа 400 үлүүтэй хүнтэй) хөөрэлдөө хэжэ, политическэ бэлэдхэлээ хайшан гээд дээшэлүүлхэ хүсэлтэй байhыень элирүүлhэн байха юм. Тиин коммунистнуудай хүсэл ба эрдэмэй зэргые хараадаа абажа 41 кружок ба политhургуули эмхидхээбди. Тэдээндэ партиин 312 гэшүүд ба кандидадууд, партийча бэшэ 153 эдэбхитэд hураха болонхой. Эдээнhээ гадна 109 коммунистнууд партиин түүхэ ба теориие бэеэ даагаад шудалха, 39 коммунистнууд юрэнхы эрдэмээ дээшэлүүлхэ түсэбтэй.

Партиин айком үнгэрэгшэ жэлэй дүй дүршэл хараадаа абалсан, мүнөөнэй түрүүшын занятинуудые хаа-хаанагүй болзор соонь, эмхитэйгээр эхилүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхарал табина.

hуралсалай шэнэ жэлдэ пропагандистнуудай ба консультантнуудай саг үргэлжын семинарнуудые hайнаар эмхидхэхэбди, бэеэ даагаад hурагшадта туhалха лекцинүүд ба элидхэлнүүд түсэбэй ёhоор уншагдаха.

Кружогууд ба политhургуулинуудай hаадгүйгөөр хүдэлмэрилхэ услови бии болгогдожо байна. Занятинуудые үнгэргэхэ байра колхозно партийна организаци бүхэндэ hайнаар түхеэрэгдээ.

Сентябрьда пропагандистнууд ба консультантнуудай семинар үнгэргэгдөө. Партийна эхин организаци бүридэ партийна суглаан боложо, политическэ hуралсал эмхидхэхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээ.

Партийна гэгээрэлэй системэдэхи hуралсалай шэнэ жэлэй эхилхэ хүрэтэр хэдэхэн хоног үлэбэ. Бэлэдхэлдэхи бүхы дутуунуудаа энэ үе соо усадхаха гээшэ партийна организаци бүхэнэй шухала зорилго болоно.

Партийна hуралсал hайнаар табиhанай үндэhөөр партидоторой хүдэлмэриин шангадхагдахань, коммунистнуудай түрүү үүргын улам дээшэлхэнь лабтай.

Б. Аюров, ВКП(б)-гэй Яруунын айкомой пропаганда ба агитациин таhагые даагша.

Белорусска ССР. Бобруйска областиин Стародорожско районой Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо кок-сагызай үрhэнүүдые ехээр суглуулна.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Социалистическэ Ажалай Герой, колхозница В. И. Дорошко кок-сагызай үрhэнүүдые суглуулжа байна.
ТАСС-эй фотохронико.

Уншагшадай тоо олошорно

Советскэ хүнүүд элдэб номуудые айхабтар ехэ hонирхолтойгоор уншадаг болонхой, уншагшадай тоо үдэрhөө үдэртэ олошорно. Энээнтэй **дашарамдан библиотекэнүүдэй** урда тон ехэ эрилтэнүүд табигдана. Библиотекэнүүд ажалшадай культурна эрилтэнүүдые бүрин хангаха, өөhэдынгөө номой фондые шэнэ шэнэ номуудаар нэмээжэ, баяжуулжа байха, номууд тушаа пропаганда үргэнөөр ябуулха зэргэтэй.

Энэ талаар Иволгын аймагай библиотекэ зарим тэды амжалта түйлаhан байха юм. Номойнь фонд нилээд ехэ болоо. 1951 оной январиин 1-дэ хамта 9916 номтой байhан аад, сентябриин 1-дэ 11.400 номтой болоо. Тэрэшэлэн уншагшадайнь тоо олошороо. Жэшээнь, байгша оной январиин 1-дэ аймагай центртэ 305 уншагшадтай байhан аад, мүнөө 447 уншагшадтай болоо. Гадна, үбhэ болон таряа хуряалгын үедэ нүүдэл библиотекэнүүдые эмхидхэжэ, 900 гаран уншагшадта элдэб hонин номуудые уншуулhан байха юм. Эмхидхэгдэhэн 13 нүүдэл библиотекэнүүд колхозуудай холын бригаданууд ба гүүртэнүүдээр ябажа, колхознигуудай культурна эрилтэнүүдые хангана.

Энэ библиотекын эдэбхитэй уншагшадай дунда үндэр наhатай колхознигууд олон. 69 наhатай колхозник Ендон Ринчинов энэ жэлдэ Эмиль Золягай «Бута сохилго», Бубенновэй «Сагаан хуhан», Казакевичын «Одер дээрэ хабар» ба бусад олон номуудые уншаа. 56 наhатай А. Мерникова энэ оной январиин 1-hээ сентябрь хүрэтэр 43 ном, мүн Г. Корытова июнь, июль, август гурбан hарын турша **соо 30 ном уншаhан байна.** Энэ хадаа уран зохёолнуудые ажалшадта олоор уншуулха тушаа пропагандын хүдэлмэри ябуулhанай ашаүрэ мүн.

Л. Бондаренко.

Хонин ажал хүгжөөхэ тухай асуудал сесси дээрэ хэлсэгдэбэ

Ажалшадай депутадуудай Сэлэнгын аймагай Советэй сесси hаяхан болоо. «1951—1955 онуудта аймагай колхозуудай хонин ажалые саашадань хүгжөөхэ ба ноохо бэлэдхэлгые ехэдхэхэ хэмжээнүүд тухай» асуудал сесси дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. Энэ асуудалаар аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Нимаев элидхэл хээ.

«1951—1955 онуудай туршада республикын колхозуудта хони олоор үсхэбэрилхэ ба ноохо ехээр бэлэдхэхэ хэмжээнүүд тухай» БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй обкомой тогтоолой тон шухала удхашанартай байhаниие элидхэлшэ онсо тэмдэглэбэ. Тус тогтоол hайн шанартай ноохоор арадай ажахын улам ургажа байгаа хэрэглэлгые гүйсэд хангаха хэрэгтэ зорюулагданхай.

Аймагай колхозуудта хонин ажалые хүгжөөхэ ба ноохо бэлэдхэлгые ехэдхэхэ хэрэгтэ үшөө бии байhан ехэнүүд дутуунуудые нүхэр Нимаев элирүүлбэ. Аймаг болбол 1951 ондо хонидойнгоо тоо олошоруулха гүрэнэй түсэб минил 77 процент дүүргээ. Тиихэдэ, хони үсхэбэрилгөөр аймагай нэгэшье колхоз гурбан жэлэй түсэбые дүүргээгүй. **Аймагай хүдөө ажахын таhаг ба** тэрэнэй мэргэжэлтэд, тэрэшэлэн колхозуудай түрүүлэгшэнэр хонин ажал хүгжөөхэ асуудалнуудые тон hулаар эрхилдэг, хонин hүрэгтөө тэжээлэй бата бэхи база байгуулха, байраар хангаха хэмжээнүүдые абадаггүй байна. Олонхи колхозуудта хонидто эдюулхын тулада hайн шанартай үбhэн хүсэд хүрэхэ хэмжээтэйгээр хараалагдадаггүй, шэмэтэ тэжээл ба тарянай үлэгдэл огто үгтэдэггүй. Хонидой бэлшээри ба уhалуури hайжаруулха хүдэлмэри хэгдэдэггүй байна. Эдэ бүгэдэhөө боложо, хонид олоор гарзалдаг, ноохонойнь шанар доошолдог байна. Хонидой гарзалhанай эсэстэ аймагай колхозууд ганцахан ноохо 100 мянга үлүүтэй түхэригтэ дутуу суглуулhан байха юм.

Аймагай колхозуудта ехэ хон… ба хурьгадые байраар хангаха х… дэлмэри hулаар ябуулагдана. Н… гэшье колхоздо ехэ хонидой б… хурьгадай типовой байра оройд… байхагүй. Ехэ хонид ба хурьгады… задагай зайлан, муухай байрану… та байлгагдана гэжэ депутаду… сесси дээрэ тэмдэглэбэ.

Бурят-Монголой малажалай т… шалгын станциин научна сотруд… нүхэр Фомин, аймсоведэй г… сэдкомой хүдөө ажахын т… hагые даагша нүхэр Миха… ба бусад хониной үүлтэр hайж… руулха хүдэлмэриин аймагай ко… хозуудта хангалтагүйгөөр табиг… hаниие тэмдэглээ. Зарим кол… зуудта нарин ноохотой хонинуу… тусхай гүүртэнүүд байгуулагда… болобошье, хониной үүлтэр hайж… руулха хүдэлмэри зүбөөр, hайн… ябуулагданагүй. Нарин ноохо… хонидой гүүртэдэ нютагай шэру… ноохотой хусануудай ябажа бай… ушар олон үзэгдэнэ. Мүн хони… искусственнаар ороондо оруула… хангалтагүйгөөр табигданхай.

Ноохо бэлэдхэлэй түсэбые ай… гай колхозуудай оройдоо 71,3 п… цент дүүргэhэн тухай, тушаагда… ноохоной шанар муутай бай… тухай бэлэдхэлэй Министерст… аймагтахи түлөөлэгшын орлог… нүхэр Манхиров хэлэбэ.

Аймагай колхозуудай хони… тооe олошоруулха ба үүлтэры… hайжаруулха ехэнүүд арга боло… жотой байhан тухай БМАССР-… хүдөө ажахын Министр нүхэр Д… ровский ба мүн нүхэд Гераси… Очиров, Тубанов гэгшэд тэмдэг… бэ.

Аймагай колхозуудта хонин а… лые саашадань хүгжөөхэ ба но… ехээр бэлэдхэхэ хэмжээнүүд… хараалhан дэлгэрэнгы тогтоол т… сесси баталан абаа.

Сесси болбол табан жэлэй т… на соо хонидой тооe хоёр да… олошоруулха ба ноохо хайшала… абалгые гурба дахин дээшэлүү… зорилго аймагай колхозуудай … да табяа.

Томодхогдоhон колхоздо туhаламж…

Бичурын аймагай «Коммунизм» гэжэ томодхогдоhон колхоз энэ жэлдэ үбhэ тарянай hайн ургаса хуряажа байна. Зун-намарай полевой хүдэлмэринүүдэй үедэ тус колхозой хүдэлмэриие түргэдхэлсэхын тула Шэбэртын долоонжэлэй hургуулиин багшанар, больницын, сельпогой, почтын ба тоhоной заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшад амаралтын үдэр бүри ба мүн ажалайнгаа hүүлээр колхозой поли дээрэ гаража хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр хэдэн арбаад гектар талмайн үбhэ, таряа хуряалсаhан, таряа шэрэhэн ба сэбэрлэлсэhэн байна.

Эдэ воскреснигүүдтэ Заг… территориальна партийна … организациин коммунистнар ил… гаяа эдэбхитэйгээр хабаадалса… Жэшээлхэдэ, коммунистнар Ал… сеева, Сиродов, Очиров, Миро… ва, Цыбикова ба багша Миров… врач Фролова, почтово отделен… начальник Банзанова гэгшэд … hалгаряагүй хүдэлмэрилнэ.

Гадна, hургуулиин багшанар … колхозой полевой стануудые … зунгнуудаар, фото-монтажаар … мэглээ. Мүн тэдэнэр колхозниг… дай дунда лекци, элидхэл ба … рэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

Ю. Дагбае…

Коммунизмын агууехэ барилга дээрэ

ВОЛГЫН ЗҮҮН ЭРЬЕДЭ

Сталинградска гидроузелай барилгашад үнэтэ бэлэг—уhаар түргэн ябаха хоёр трамвайе москвагайхидhаа hаяшаг абаа. Эдэ заахан теплоходууд мүнөө агууехэ барилгын зүүн эрьеын районой ба герой-городой хоорондо хододоо ябажа байна.

Волгын олон тоото тохой булангуудые тойрон ябажа, пассажирнуудые час хахад соо зүүн эрьедэ хүргэнэ. Эндэ Сталинградска гидроузелай гол плацдарм байдаг. Мүнөө жэлэй хүдэлмэриин бүхы программын 70 процентнь зүүн эрьедэ бэелүүлэгдэжэ байна. Түмэр конструкцинуудые бэлэдхэхэ, барилгын бүхы механизмуудые заhаха механическа заводой ханануд зүүн эрьеын хажууда баригдажа байна. Энэнь саашадаа судно-заhабарилха предприяти болохо юм. Заводой түрүүшын гурбан цех сентябрьда дүүргэгдэхээр хараалагдана. Модо үйлэдбэрилхэ ехэ комбинадай барилга эхилээ. Тэрэнэй проектнэ хүсэниинь суудхэ соо 1500 гаран кубометр барилгын детальнуудые бэлэдхэхэ юм. Агууехэ барилгын эрилтэнүүдые хангаха зорилготой авто-заhабарилгын заводой ба промышленна бусад олон предприятинуудай барилга ойрын сагта эхилхэнь.

hаяхан 9 километр түмэр замай лини барилгын талмайе Рязано-Уральска түмэр замтай холбобо. Энэ хадаа олон тоото автомашинануудые ондоо хүдэлмэридэ эльгээхэ арга олгоно. Шэнэ замаар ехэ материалнуудые барилгын талмайда асарха юм. Тэдэниие тушаан абахын ба зарим хубиинь болбосоруулха угаа олон складууд баригдана.

Шоссейнэ ба автомобильна харгынуудай барилга түргөөр ябажа байна. Инженер нүхэр Лазутинагай хүтэлбэрилдэг мэргэжэлтэд ажалые улам ехээр механизацилха зорилготой харгынуудые түргэнөөр бариха поточно методэй шэнэ технологи зохёобо. Автомобильна ба шоссейнэ харгынуудые бүтээлгэдэ харгын шэнэ машинанууд ба механизмууд — экскаваторнууд, бульдозернууд, скреперүүд, автопаркнууд гэхэ мэтые хэрэглэнэ. Коммунизмын агууехэ барилганuудые оромнай түрүү hайн техникээр хангаа. Энээниие гүйсэд ашаглан, барилгашад хүдэлмэрээ тон түргэнөөр хэдэг болоо.

Волгын зүүн эрьедэ Сталинградhаа хойгуур барилгашадай шэнэ город угаа түргэнөөр ургажа байна. Гоё hайхан хоёр дабхар хэдэн арбаад гэрнүүд баригданхай. Ашаглагдахаар бэлэдхэгдэhэн гэрнүүд соо гоёолтын хүдэлмэри дүүргэгдэжэ байна. Барилгашад жэлэй дүүрэхэ үедэ 600 гэр байра абахань.

Улица баригдажал байна, тэрээнэй хажуугаар залуу модод ногоороон харагдана. Гандашаhан хүрин газар дээрэ илангаяа ногооноор харагдадаг модод hалхинда найгана. Барилгашад ургамалнуудые энхэргэн дуратайгаар хаража ургуулна. Мүнөө уhагүй хооhон талада баригдажа байгаа город сэсэг модон соо байха юм. Сталинградска магистральна каналаар Волгын уhан урдажа, газарые уhалхада, тала сэсэгээр hалбарха, шэнэ город гоё hайхан сад мэтэ болохо юм. Городой хажуугаар урдаха Ахтубын эрье дээрэ ехэ парк баригдахань. Километрhээ үлүү үргэн ба 20 километр ута ногоон сад городые бүhэлэн хүреэлхэ байна. Зундаа ногооной бүрин шатадаг талада, шобхон үндэр топольнууд ургаха, модоной hүүдэртэ үхибүүд шууялдан наадаха юм.

Город нэгэ нэгэ гэрээр бэшэ, харин бүхэли кварталаар баригдана. Мүнөө нэгэн доро 6 кварталнуудта гэрнүүд баригдана. Баруун урда хубидань гэр байрын хоёр квартал баригдажа дүүрэхээ байна. Зүүн урдань үшөө дүрбэн кварталай hуури табигдаа. Эндэ нэгэ газартань фундаментнууд табигдажа, нүгөөдэдэнь түрүүшын дабхар баригдажа, нүгөө таладань хоёрдохи дабхарнууд баригдажа байна. Башенна үргэлтын кранууд хаа-хаанагүй харагдана, барилгын материалнуудые ашаhан автомашинанууд таhаралтагүйгөөр ябана.

Шэнэ городой гол хубида захиргаанай эмхи зургаануудай ба олониитын организацинуудай байха дүрбэн дабхар ба гурбан дабхар гэрнүүд баригдаха юм. Партийна гэгээрэлэй Байшангай, 600 хүнэй hууритай театрын, поликлиникын, баниин, ехэ универмагай, хилээмэ бариха заводой ба бусад байрануудай проектировани дүүрээ.

Гидроэнергетическэ томохон узелай барилгашад мүнөө дээрээ өөhэдөө электроэнерги ехээр хэрэглэдэг байна. hаяшаг «Сталинградгидростройн» барилга дээрэ энергопоезд хоёрдохёо ерэбэ. Тэрэнэй электроэнерги хэдэн арбаад шэнэ механизмуудые хүдэлгэхэ болгобо.

Зүүн эрьедэ хэгдэжэ байгаа барилгын ехэ ажал олон мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдые эринэ. Мүнөө олон шулуушад ба штукатурщигууд хэрэгтэй юм. Барилга хэдэг мэргэжэлтэй болгохо hуралсалай хоёр комбинат барилга дээрэ байгуулагдаа.

Мэргэжэлтэй кадрнуудые бэлэдхэжэ байха үедэ, инженернүүд И. Я. Кононенко, Н. Г. Носко гэгшэдэй үүсхэлээр хана бодхоолгые нэгэ нэгэ хирпиисээр бэшэ, харин ехэнүүд блогуудаар табиха шэнэ арга зохёогдоод, хэрэглэгдэнэ. Энээниие зүүн эрьеын барилгын районой начальник инженер Поздняков дэмжэбэ. Блок бүхэниинь 125 хирпиисэhээ бүридэдэг юм. Тэрэнь простой модон рама соо бэлдэгдэнэ, энэ рамын досоо талада хирпиисэ бүхэнэй хоорондо хэгдэдэг растворой үндэрынь рейкээр тэмдэглэгдэдэг байна. Эрхим мэргэжэлтэдэй хиналта доро раствор централизованно ёhоор хэгдээд, блогуудые бэлдэдэг газарта самосвалкаар абаашагдана. Мэргэжэлтэй нэгэ шулууша-дарханай хүтэлбэри доро эндэ 20 хүдэлмэришэд хирпиисын блогуудые бэлдэдэг юм. Бэлэн болоhон блогууд барилгын талмайда абаашагдажа, тэндэ баригдажа байгаа байшангай ханада автокрануудаар табигдана.

Байшангуудые барилгын иимэ ехэ бүтээсэтэ арга хадаа мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдэй тооe 15—20 дахин үсөөн болгоно. Энээнэй ашаар дүй дүршэлтэй шулууша дархашуулай ехээр дутаха ябадал усадхагдаhан байна.

Байшангуудые түргөөр бариха ябадал мэргэжэлтэ штукатурщигуудые олоор хэрэглэнэ. Тэдэ инженернүүд энэ бэрхэ байдалhаа гараха арга олоо.

Хирпиисын блогой модон формо бага зэргээр үргэдхэгдөө. Энээнэй нэгэ хажууда зузаан брезент татагдаба (линолеум хэрэгтэй байhан болобошье, энэнь тиихэдэ барилгын талмай дээрэ байгаагүй). Блогой ба ханын формын хоорондохи забhарта алибастрово раствор шудхагдана. Иигэжэ блок болбол досоо талаhаа штукатуратай болодог юм. Формоёо үшөө нэгэ сантиметр үргэдхэч, блогой газаа ханын ба формын хоорондо хэрэгтэй зай олоод, тэрээндэ тусхай известково раствор шудхажа, газаа мүн досоо талаhаань штукатурилагдаhан бэлэн блок бии болобо. Иимэ блогуудаар хана табихада, юрэнхыдөө 100 шулуушад бүхэндэ 150 штукатурщигууд хэрэгтэй байhан аад, мүнөө эндэ минил 5 штукатурщик хэрэгтэй болоно. Бэлэн ехэ блогуудаар хоёр дабхар гэрэй барилга дүүргэгдэжэ байна. Гэр байрын бүхы байшангуудые барилга сентябрь hара соо шэнэ методээр хэгдэнэ.

Барилгашад гэрэй дотоодын хүдэлмэри түргэдхэхэ ба үнэ сэнгыень ехээр химдаруулха арга олоо. Жэшээлбэл, гэр доторхи таhалганууд бэлэдхэгдээд, барилгын талмай дээрэ абаашагдана. Таhалгануудые хэхэдээ модо багаар хэрэглэжэ, оригинальна аргаар бэлэдхэдэг байна.

Инженер Н. В. Поздняковай хэлэhэнэй ёhоор, зүүн эрье хадаа Сталинградска гидроузелай барилгын плацдарм мүн. Сталинградска ГЭС-эй ерээдүйн плотинын бүхы трасса дээрэ — Волгын ба Ахтубын эрье дээрэ, Песчана гэжэ арал дээрэ үрэмдэдэг вышкэнүүд шобхойлдоно. Геодезистнууд ба геологууд бэдэрэлгын, мүн шэнжэлэлгын хүдэлмэри дүүргэжэ байна. Тэдэнэр хэдэн зуугаад скважина малтаа, олон мянгаад анализууд ба тооллолго хэhэн байна. hаяар тэндэ барилгашад ерэхэ юм, ти… Волгын баруун ба зүүн эрьеhээ … гэн доро плотина бариха хүдэл… ри эхилхэ байна.

Осадна балкын дэргэдэ (Пу… чевскэ восстаниhаа хойшо тии… нэрлэгдэнэ), Волго-Уральска ка… лай эхин болохо юм, тэндэ … мянган километр газар малтаг… Тэрэ хадаа дээрэ хэлэгдэhэн 9 … лометрын түмэр замай лини б… хын тулада малтагдаhан бай… Түмэр зам бариха шорой б… хэхэ зуураа, барилгашад Волг… Урал хоёрые холбохо ерээд… каналай трасса дээрэ, газар … таха хүдэлмэриин эхи табяа. … хадаа Волго-Донской кана… хоёр дахин үргэн, зургаа д… ута болохо юм. Сталинград… плотинын баригдахада бии бол… «Сталинградска далайн» хэмж… Урал мүрэнэй хэмжээнhээ 28 … рээр дээшээ байха юм, тии… Волгын уhан каналаар уру… өөрөө урдаха болоно.

Зүүн эрьеын барилгын тал… дээрэ үдэр hүнигүй ехэ хүдэл… ябажа байна. Сталинградска … роузелай барилгашадай со… листическэ шэнэ городой дүр… эли тодоор харагдана. Минил … hарын урда тээ эндэ юушье … гаагүй.

—1951 оной мартда бари… талмай дээрэ ерэхэдэмнай,—… зүүн эрьеын барилгын нача… Н. В. Поздняков хэлээ,—… хооhон тала байгаа hэн... Г… бидэнэр hайрханагүйбди. Бо… хон болзор соо манай хэhэн ду… мэри — тон бага юумэ … Үшөө ехэ хүдэлмэри хэхэ ба… ди. Коммунизмын агууехэ ба… гын нэгэн болохо—Сталингр… гидроэлектростанци бариха … манла тулаад байна. Энэ ху… даалгабариие нэрэтэй түрэт… дүүргэхын тулада манай колл… бүхы хэмжээнүүдые абаха б…

И. ГАЛКИ…

Табан жэлэй түсэбые хоёр жэлдэ дүүргэхэбди

…нин ажалые улам хүгжөөхын …социалистическэ мүрысөө үр…р дэлгэрүүлхэ тухай Үдын со…й Сталинай нэрэмжэтэ колхо…гэшүүдэй хандалгатай танил… зуураа, Хасууртайн сельсове…«Победа» колхозой (Хори) гэ…д энэ асуудалаар тусхай шиид…ри ба социалистическэ уялга…а, хонишодой республиканска …сөөндэ оролсобо:

…о колхозойхид хони үсхэбэ… табан жэлэй түсэбые 1952 … эсэстэ сүм дүүргэхээр шиидэ… Саашанхи 1953—1954—1955 …ата жэл бүри 1000—1500 хони …һөө гадуур үсхэбэрилжэ, кол…игоо олзые бүри ехэдхэхэ ар…боломжотой байна. Табанжэлэй …бые 1952 оной эсэстэ дүүргэ… тула хонидоо тобир тарганаар, …агүйгөөр харууһалха, түл…ые һайнаар үнгэргэхэ, түсэб… даалгабарииե дүүргэхэ, 1952 … 300 эхэ хонидые хэнзэлүүлхэ …а.

…о колхозой гэшүүд хониной … шэмые дээшэлүүлхэ, үүлтэ…ь һайжаруулха хэмжээ мүн …лаа. Табан жэл соо племен… хүдэлмэри һайжаруулжа, пле…ой хусануудые зүбөөр ашаг…, хонидые искусственнаар …шо оруулдаг болохо юм. …жэ нарин, нарибтар ба шэ…тэр нооһотой хонидой тооե … оной эсэстэ 85 процент хүрэ…лошоруулха, энээнэй ашаар … нооһотой хонин бүриһөө … жэшээгээр 4,5 килограмм, …тар нооһотой хонинһоо —4,0 …рамм, шэрүүбтэр нооһотой …һоо—3,3 килограмм нооһо…лха гэжэ түсэблэбэ. Тиихэ…онин һүрэгтөө нарин ба нариб… нооһотой наһажаһан эрьенүү…дэй тооե олошоруулха байна. Энэ хадаа нооһо ехээр абаха хэрэггэ ехэ туһатай байха байна

Хони үсхэбэрилхэ табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын тула һайн шанартай тэжээл бэлэдхэхэ шухала гэжэ эндэхи колхознигууд тэмдэглэбэ. Колхознигууд М. Солтанов, С. Вахрушев ба бусад сабшалангаа һайжаруулха талаар шухала һанамжануудые оруулаа.

Тэжээл бэлэдхэхын, үбһэнэй ургаса дээшэлүүлхын тула Аллан, Дархита, Адха гэхэ мэтэ сабшалангай газарнуудай шугы, болдог сэбэрлэхэ, хоройлхо, үтэгжүүлхэ гэхэ мэтын хүдэлмэри хэжэ, 1955 оной дүүрэтэр сабшалангай газарые 500 гектараар ургэдхэхэ, табан жэлэй турша соо 90 гектар газарые уһалууриин болгохо, тэжээлэй культурануудай, илангаяа корнеплодой тарилга ургэдхэхэ гэжэ хараалба.

«Победа» колхозой хонишод эдэ уялгануудаа дүүргэжэ шадаха аргатай. Аймагай суута хонишод Тимофей Бурдуковский ба Кондратий Мартынов гэгшэд хони үсхэбэрилгээр шэнэ уялгануудые абаа. Эдэ хоёр хонишод 15—16 жэл соо артелиингээ хонин һүрэгые хаража ябана. Мүнөө эдэнэрэй хаража ябаһан 500—500 гаран хонидынь тобир тарганууд, үзүүр газарта адуулагдана. Тэрэшэлэн хонишод Серпионов, А. Мартынов, Катымов гэгшэд хонидоо һайнаар харууһална. Мүнөө энэ колхозой хонишод ажалайнгаа забһарта хонидойнгоо байрануудые заһабарилан бэлэн болгожо, наг шэбхыень сэбэрлэжэ байна.

Г. Цыреторов.

Малай байра заһабарилга удааруулагдана

Рейдовэ шалгалтын дүнгүүд

…харшэбэрэй аймагай Октяб… сомоной «Үнэн» колхозой һу…малай үбэлжэдэг Хохюурта… гэжэ газартахи байранууд …барилагдажа эхилээдүй. Мүн …колхозой тариан ажалай 2-до…бригадын морндой, үнеэдэй бай…уд һэльбэн заһабарилагдаадүй. …, тус колхозой фермэнүүд … гүүртэнүүдэй дэргэдэ түрүү…нүйтэндэ малдаа эдюулхэ үб…тэжээл бэлэдхэгдээдүй байна. …дэ колхозой правлениин ба …йна организациин хүтэлбэри…д малай байрануудые эрхи… заһабарилхын тула бодото … хараалаагүй байһаар.

…тайн сомоной Сталинай нэ…тэ колхоздо малай үбэл… байранууд бултадаа шахуу …ршанхай. Тус колхозой эбэр…малай байранууд үни хада за…һан байгаа, Теэд, тэрэнь … вадархай хэбээрээ.

… эбэртэ малай, 500 хониной, …хягагай байха типовой бай…д энэ колхоздо баригдахаар …гдаһан аад, бэелүүлэгдээ…

…лай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые …р хүтэлбэрилхын орондо тус …ой МТФ-е даагша Будажап …пов гэгшэ һанаа амархан …

… энэ сомоной Молотовой нэ…тэ колхоз (правлениин тү…гшэ нүхэр Ц. Д. Бармитов, …рганизациин секретарь Д. Батуев) малайнгаа байрануудые заһабарилжа эхилээдүй. Илангаяа энэ колхозой тарианажалай 2-дохи бригадада байдаг эбэртэ малай байранууд урилагдаха, заһабарилагдаха ёһотой аад, мүнөө хүрэтэр шэбхэ шабартаа дарагдашаһан хэбээрээ. «Малайнгаа байрануудые үнинэй заһабарилжа эхилхэ ёһотой аад, нобшоржол байнабди» гэжэ тус бригадын бригадир Дамба Раднаев мэдүүлбэ.

«Улаан-Шулуута» колхоз малай байрануудые заһабарилга эхилээдүй. Тус колхозой Хүсөөтэ гэжэ нютагтахи малай типовой байрануудые бултыень шахуу заһабарилхаар. Теэд нэгэшье хүн энэ хүдэлмэридэ гаргагдаадүй. Тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Цыдыпов, Эрдынеев гэгшэд үбһэ тэжээлнай ехэ гэжэ найдаад, малай дулаан байрануудые заһабарилгада анхаралаа табинагүй.

Иимэ болошогүй байдалые удаан тэсэшэгүй. Эдэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд малай байрануудые заһабарилга түргэнөөр дүүргэхэ ёһотой.

«Бурят-Монголой үнэн» газетын рейдовэ бригада:
П. Цыренжапова, ажалшадай депутадуудай Сутайн сомоной Соведэй депутат,
Д. Нимаева, Октябриин сомоной Соведэй депутат.
Б. Дымбрылов, «Бурят-Монголой үнэн» газетын корреспондент.

Мэргэжэлтын зүбшэл

Үбэлэй урда тээ намарай таряа шэнжэлхэ тухай

…марай хара тариянай баян … абахын тула тэрэниие һай…үбэлжүүлхэ хэрэгтэй юм. …лгын турша соо намарай …тариянай хойноһоо хододоо … байха шухала. Энэ хү… үшөө намар байхаһаа …эдэг. Намарай хара таряа … зуураа, тарилгын эхилһэн …гэгдэһэн болзор, урда жэ… …мар культурын таригда…арта таригдаһыень, мүн … элдүүрилгын шанар болон … мэдээнүүдые бэшэхэ ёһо…

…ртаа намарай хара таряа… ургахаяа болёод, газарай …ой хүрэжэ эхилхэдэ (ок… 2-дохи декадын эхеэр) … таряае шалгажа үзэхэ, … ямараар үндэһэлһэниие … ба илгаха ёһотой юм.

…, дээрэ дурсагдаһан тал…эн тушаа иимэ мэдээнүүд …: талмайн хэмжээнь гек… тарилгын эхилһэн ба …һэн болзор, пар дээрэ гү, …гдаагүй газарта тариг…ь бэшэгдэхэ ёһотой. Тэ… намарай хара тариянай … һайн, дунда зэргэ ба муу …нь сэгнэлгэ хэгдэхэ зэр… иимэ сэгнэлгэ үгэхэтэйгөө …марай хара тариянай урга…дээр гү, али шэнгэнээр та…ниие, хулгана, хорхой со…ар ба элдэб үбшэнөөр ургамалнуудай гэмтээгдэһэниие тэмдэглэхэ ёһотой. Энэ шэнжэлэлгэ хэхэ зуураа, намарай хара тариянай ургасаһаа туд бүриин хахад гектар хэмжээтэйгээр хэдэн участогуудые таһалан хэмжэхэ хэрэгтэй. Эдэ участогууд дээрэһээ үбэлдөө туршалганууд абтажа, намарай хара тариянай ямараар ургажа ба амидаржа байһаниинь мэдэгдэдэг юм. Колхоз бүхэндэ 4 иимэ участогууд таһалагдадаг. Нэгэдэхи участогынь намарай хара тариянай һайнаар ургаһан талмайһаа, хоёрдохинь — дунда зэргээр ургаһан талмайһаа, гурбадахинь — намарай хара тариянай оройдоо 2—3 набша ургуулһан талмайһаа, дүрбэдэхинь — намарай хара тариянай оройдоо ургаагүй талмайһаа таһалагдаха ёһотой. Таһалагдаһан эдэ участогуудай хилэнүүдтэ гадаһануудые хадхаха хэрэгтэй. Эдэ участогууд дээрэһээ намарай хара тариян шоройтоёо абтажа, үбэлдөө ургуулагдан шэнжэлэгдэхэ байна.

Хэрбээ намарай хара тариянай бүхы талмай дээрээ жэгдэ һайнаар ургаа хадань, нэгэдэхи участок намарай тариянай эгээн түрүүн таригдаһан газарһаа, хоёрдохинь — нэгэ бага хожом таригдаһан газарһаа гэхэ мэтээр таһалагдадаг юм. Туршалгын дүнгүүд тусхай бланк дээрэ бэшэгдэдэг.

И. Котов, агроном.

Лекторскэ нэгэдэлэй зүблөөн болоо

Байгша оной октябриин 1-дэ Мухаршэбэрэй аймагай Никольско долоонжэлэй һургуулиин дэргэдэхи хүдөөгэй лекторскэ нэгэдэлэй зүблөөн болоо. Тус зүблөөн научно-атеистическэ пропагандын ямар байдалда байһан ба тэрэнэй зорилгонууд тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ. Энэ асуудалаар нүхэр Б. Баймин элидхэл хээ.

Зүблөөн хадаа «Наука ба шажан дэлхэй дээрэ ажабайдалай хүгжэлтэ тухай юун гэдэг бэ», «Наука ба шажан хүнэй бии болоһон тухай юун гэдэг бэ», «Культурна ургамалнуудай бии бололго тухай», «Тэжээмэл малнуудай бии болоһон тухай» темэнүүдээр лекцинүүдые октябрь, ноябрь һара соо ажалшадай дунда үнгэргэхэ гэжэ шиидхэбэ.

Б. Бадаев.

Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй семинар

Һаяхан Ново-Селенгинскдэ клуб, уншалгын байшан, библиотекэ болон улаан булангуудые даагшадай семинар 30 гаран хүнэй хабаадалгатайгаар үнгэргэгдөө.

Тус семинар дээрэ аймагай клубуудай, библиотекэнүүдэй, мүн лекционно секцинүүдэй хүдэлмэриие һайжаруулха тухай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

Семинарта сугларһан культурно-гэгээрэлэй ба кинофикациин хүдэлмэрилэгшэдтэ лекцинүүд уншагдаһан, 1951—52 онуудай һуралсалай жэлэй түсэбтэй танилсуулагдаһан байна. Мүн иимэ семинар октябрь һара соо үнгэргэгдэхөөр хараалагдаба.

В. Бадашкеев.

Һургуулиинхид концертнүүдые харуулна

Зэдын аймагай дунда ба долоонжэлэй һургуулинуудай багшанар болон һурагшад эб найрамдал хамгаалгада зорюулагдаһан концертнүүдые ажалшадта харуулна. Концертынгээ эхилхын урда тээ уласхоорондын байдал тухай, коммунизмын агууехэ барилганууд тухай лекцинүүдые уншана. Һаяхан аймагай культурын байшан соо Петропавловска дунда һургуулиин багшанар ба һурагшадай харуулһан концертдэ 200 хүн байлсаа. Эндэ ВЛКСМ-эй айкомой секретарь нүхэр Гончиков «Эб найрамдалай түлөө тэмсэл дотор дэлхэйн прогрессивнэ залуушуулай эзэлһэн үүргэ тухай» элидхэл хэһэн байна.

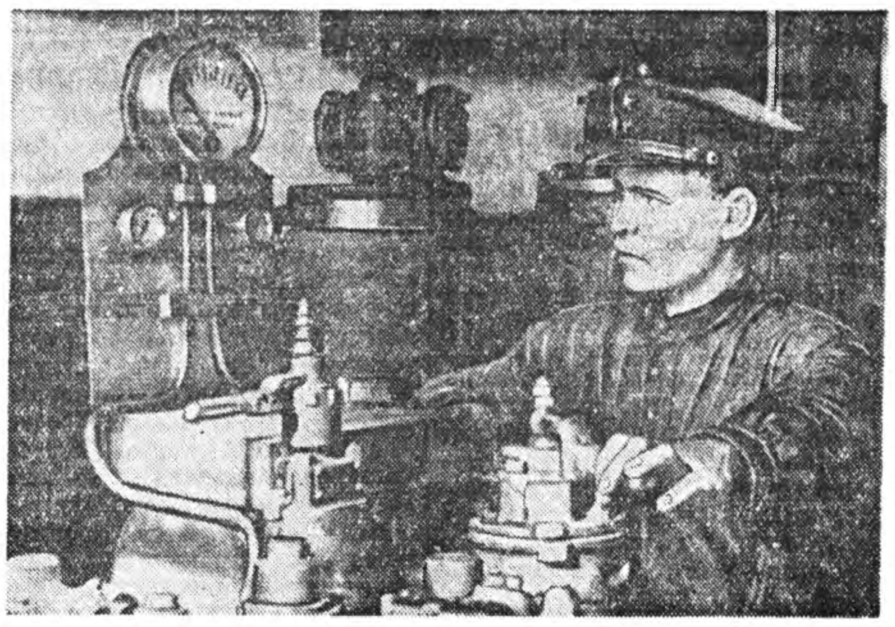
Тэрэшэлэн иимэ концертнүүд Чапаевай, Ленинэй, Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудта үнгэргэгдөө. Мүн уласхоорондын байдал тухай лекцинүүд уншагдаа.

И. Модоров.

Шэнэ һургуули баригдаа

Тарбагатайн аймагай Ново-Жирим тосхондо долоонжэлэй һургуулиин шэнэ байшан энэ жэлдэ баригдаба. Тэрэнь директорэй, багшанарай ба классна 8 таһалгануудтай. Мүнөө тэндэ Калининай нэрэмжэтэ колхозой 220 үхибүүд һуралсана. Классна таһалгануудынь һаруул уужам ба культурнаар шэмэглэгдэнхэй.

Н. Красильников.

Улан-Удэ станциин депо. Слесарь-автоматчик П. В. Житкевич ажалай үндэр бүтээсэ ходоодоо туйлана. Эб найрамдалай стахановскэ вахтада жагсаад, нүхэр Житкевич сентябрь һарынгаа даалгабариие 170 процент дүүргээ. Мүнөө тэрэ үдэр бүриингөө даалгабариие 200 процентһээ доошо бэшээр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Житкевич паровоз ба вагоной тормозой шанарые шалгадаг машина дээрэ хүдэлмэрилжэ байна.

А. Мантаевай фото.

Уралан нарижуулагшад

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые бэхижүүлхэ агууехэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулхын түлөө ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ гэһэн һанал бодолтойгоор Улан-Удын судно заһабарилгын заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд ажаллажа байна. Судно заһабарилагшад дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ уялгаяа дүүргэхэтэйгээ хамта, үйлэдбэриингөө бүтээсые дээшэлүүлхын тула али болохо арга боломжонуудые бэдэрнэ. Энэ үедэ илангаяа заводой уралан нарижуулагшад һайнаар хүдэлмэрилжэ байна.

Эб найрамдалай вахтада жагсаһан модо үйлэдбэрилгын цехын дархан Заяшников уралан нарижуулгын гурбан дурадхал оруулаа. Эдэ дурадхалнуудынь техническэ соведээр абтажа, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэһэн байха юм.

Эдэнь судноной ба мебелиин материалнуудые бэлэдхэжэ байһан хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсые гурба дахин шахуугаар дээшэлүүлһэн байна.

Нүхэр Заяшников өөрөө мебелиин модо бэлэдхэхэдээ үдэр бүхэндэ хоёр хахад, гурбан нормо дүүргэнэ.

Мүн слесарь Филиппов хэдэн үнэтэ дурадхалнуудые оруулаа. Тэрэшэлэн судно заһабарилгын заводой бусадшье уралан нарижуулагшад үйлэдбэриин бүтээсые дээшэлүүлхэ, продукциин өөрын үныe химдаруулха асуудалнууд дээрэ хүдэлмэрилжэ байнад.

А. Коротаева.

Эб найрамдалай вахтада

Улан-Удын пристаниин хүдэлмэришэд Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гараа табихадаа, эб найрамдалай вахтын үдэрнүүдтэ ажалай үндэр бүтээсэ туйлахабди гэжэ үгэсэ үгөө һэн.

Эдэнэй үгэ ажалһаа холуур ошоогүй. Таряа ба овощь тээһэн судноной командануд намарай бэрхэшээлтэй үедэ караванаа республикынгаа столицада болзорһоонь урид амжалтатайгаар асарна.

Цолго пристаньһаа «10 лет Бурятии» гэжэ пароход таряа ба овощь Улан-Удэ асарба.

Нүхэр Столяровой бригадын ашаа тээгшэд хоёр ба гурбан нормо дүүргэжэ, караванай таряа ба овощь болзорһоонь урид буулгаха гэжэ шиидэбэ.

Октябриин 2-ой үдэр энэ бригада халаан соогоо 80 тонно ашаа буулгаха даалгабаритай байһан аад, 2 час хахад соо 100 тонно буулгаба. Октябриин 3-най үдэр 4 часай турша соо 120 тонно буулгаа.

Үндэр амжалта түйлаашад Улан-Удын пристаньдэ үдэр бүри олошорно.

Горнягууд шагнагдаба

Нүүрһэнэй промышленностьда олон жэлдэ һайнаар хүдэлмэрилһэн горно мастернууд, ВГСЧ-гэй ба «Востсибуголь» комбинадай хүтэлбэрилхы ба инженерно-техническэ олон тоото хүдэлмэрилэгшэд ССР Союзай Верховно Соведэй Президиумэй Указаар правительствын орденууд ба медальнуудаар шагнагдаба. Шагнагдагшадай дунда Зүүн-Сибириин ВГСЧ-гэй 1-дэхи отделениин ба «Востсибуголь» комбинадай хүдэлмэрилэгшэд бии. «Ажалай шэн габьяагай түлөө» медаляар горноспасательна взводой хүдэлмэрилэгшэ С. И. Казанцев, мүн тиимэ взводой командир П. С. Чухин, «Ажалда шалгарһанай түлөө» медаляар Галуута-Нуурай рудоуправлениин ажал эмхидхэлгын ба техническэ нормированиин таһагай начальник А. Г. Золотухин, горноспасательна взводой хүдэлмэрилэгшэ П. И. Конюков ба бусад шагнагдаһан байна.

Н. Павлов.

Шираб НИМБУЕВ

ЭХЭ ЭСЭГЫН ХҮСЭЛ

Үүлэгүй сэлмэг
Намарай үдэр толорно.
Үйлсын шэмэг—
Таримал модод алтарна.

Ябанабди дүрбүүлээ,
Яаранабди бултуулаа,
Бидэ хоёрынь
Гараа табихаяа,
Эдэ хоёрнай
Хараад байхаяа.

Һайхан хүхэльбэ зүһэтэй,
Һаруул хурсахан нюдэтэй
Гулабхаа урдаа тэбэринхэй
Гурбатайхан хүбүүгээ
Гартаа дээрэ үргэнхэйб.

Шабга улаахан үнгэтэй,
Шара мүлимэл эшэтэй
Тугхан гартаа баринхай
Табатайхан басагаяа
Гарһаань эжынь хүтэлэнхэй.

Хөөрэлдэнэбди дүрбүүлээ,
Баясанабди сэдьхэлээ.

—Баабай, намда зохидхон
Баабгай абажа үгөөрэй,—
Гээд хүбүүм хүзүүдэнэ.

—Байгаал һаань абахаб,—гээд
Баярлуулнаб хүбүүгээ.

—Эжы, намда гоёхон
Эрбээхэй абажа үгөөрэй, —
Гэнэ басагам эжыдээ.

—Куклатайгаар абахаб,—гээд
Хухеэнэ эжынь басагаяа..

Хөөрэлдэнэбди дүрбүүлээ,
Баясанабди сэдьхэлээ.

—Гараа табимсаарнай,
Газаа гарамсаарнай
Табяадхёорой гулабхаагаа,
Тиигээд хэлэхэт хоюулаа:
«Дайн гээшэ хосорог,
Һайн юумэ һалбараг.
Эжы баабай баясаг,
Энхэ жаргал батажаг!»

Хоюулан адли дабтана,
Хонгёо шангаар хэлэнэ...

—Дайн гэжэ юун гээшэб?—
Гээд асууна басагамни

—Шүлһөө һайран хомхойрһон,
Шүдөө ирзайн нохойрһон
Золигууд тэрээни үүдхэдэг юм,
Зониие аладаг, тонодог юм.
Харата муухай тэдэниие
Хайра гамгүй сохихоёо
Элдэб ороной ажалшад
Эршэлжэ байна хүсэеэ.
Гараа табихадамнай—
Нэрээ бэшэхэдэмнай
Дайн болохоёо болихо,
Дайсан үндыхэеэ болихо...

Эльбэнэ хүбүүм гулабхаагаа
Энеэдэтэй хөөрхэн гараараа.

—Жаргал гэжэ юун гээшэб?,—
Гээд мүшхэнэ хүбүүмни.

—Хүдэлмэри хэжэ,
Хухюутэй ябахые
Жаргал гэдэг юм.

Эрдэмдэ һуража,
Дэбжэжэ ябахые
Жаргал гэдэг юм.

Баабайдаа үргүүлжэ,
Эжыдээ таалуулжа
Ябахада һайн гү даа?
—һайн даа.
—Энэшни жаргал гээшэ.

—Эжытээ энеэлдэжэ,
Эгэшэтээ наадажа
Ябахада һайн гү даа?
—һайн даа.
—Энэшни жаргал гээшэ...

Тэнгэриһээ наран энеэнэ.
Тэбэрюулһэн хүбүүм энеэнэ.
Багахан басагам энеэнэ.
Баяртай эжынь энеэнэ.

Зохид даа баһашье
Иигэжэ ябахада,
Зол жаргалаа
Эдлэжэ ябахада!

Сэдьхэлэйм гүнзэгыдэ
Сэсэгхэн һалбарна,
Шэнэхэн набшаһандань
Шүлэгхэн бэшэгдэнэ:
«Бидэнэйшье наһан соо
Эдээнэймшье наһан соо
Дайн гэжэ бү болог,
Зоболон бү ерэг.

Жаргалнай
Жаран һолонгоор толорог лэ,
Баярнай
Байкалһаа тунгалаг болог лэ!

Хүн бүхэнэй
Хүсэлынь иимэл,
Эхэ эсэгын
Эрилтэнь иимэл!»

Ажалшадай бэшэгүүдһээ

Хэблэл саг соонь тараана

Бичурын аймагай Шэбэртын почтово отделениин начальнигаар Хандасу Банзанова хүдэлмэрилхэ зуураа, өөрынгөө харюусалгата уялгые һайнаар дүүргэнэ. Нүхэр Банзанова ажалшадай дунда хэблэл ба корреспонденци саг соонь тараадаг, ажалшадта зохидоор хандадаг юм.

Тус отделениин почто зөөгшэ нүхэр Дымбрылова газетэ, журнал болон бэшэгүүдые ажалшадта болзор соонь хүргэнэ.

Эдэнэр колхозуудай таряа хуряалгын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр туһалалсана.

Нүүдэл наймаа һайнаар хэнэ

Хэжэнгын аймагай Чесаның сельпогой № 1 магазинай продавец Мышекдоржиева «Коминтерн» колхозой полевой бригада ба малай гүүртэнүүдээр ябажа, нүүдэл наймаа хэнэ.

Энээнэйнь ашаар полевой бригадануудай хүдэлмэришэд ба холын гүүртэнүүдэй малшад ажалһаа һамшалтагүйгөөр элдэб эд бараа абадаг байна.

Б. Доржиев.

Алдарта адуушан

Иволгын аймагай малшадай дунда Сталинай нэрэмжэтэ колхозой адуушан Лайдап Эрдынеевич Эрдынеев алдар солотой болонхой. Оролдосотой һайн хүдэлмэриинь ашаар, тэрээндэ найдагдаһан ниитын адуун һүрэг һүүлэй гурбан жэл соо хоролтогүйгөөр харууһалагдаһан байха юм. Тэрэнэй даажа байһан гүүд бүгэдэ унагалдаг байна. Энэ жэлдэ нүхэр Эрдынеев 20 гүүнһээ 20 унага абаад, бултыень түлжүүлбэ.

Колхозно ниитын адууе олошоруулһанайнь түлөө нүхэр Эрдынеевтэ гурбан жэл удаагаар «Республикын эрхим адуушан» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоһон байна.

Семинар болохоёо болишоо

Хориин аймагай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай таһаг клубууд болон уншалгын байшангуудые даагшадай семинарнуудые үнгэргэдэг байгаа. Эдэ семинарнууд бидэндэ ехэ туһа хүргэдэг һэн. Бидэ өөһэдынгөө хүдэлмэриин дүй дүршэлнүүдые андалдан абалсадаг, элдэб асуудалнуудаар лекцинүүдые дууладаг байгаабди. Теэд июнь һараһаа хойшо нэгэшье семинар болоогүй.

Аймагай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай таһаг саашалаа семинарнуудые саг соонь үнгэргэжэ, клубууд болон уншалгын байшангуудые даагшанарта шухала туһаламжа үзүүлжэ байха зэргэтэй. Семинарнууд дээрэ уншагдадаг лекцинүүдэй тематикые үргэдхэхэ шухала. Агротехническэ, естественно-научна темэнүүдээр, мүн уласхоорондын байдал ба коммунизмын агууехэ барилганууд тухай лекцинүүд урдань семинарнууд дээрэ ехэ үсөөн уншагдадаг байгаа. Энэ дутагдалые усадхаха хэрэгтэй.

Р. Цыренов, Хориин аймагай Анаагай сомоной уншалгын байшангые даагша.

ТОБШО СИГНАЛНУУД

Заиграйн аймагай Энгельсын нэрэмжэтэ колхоздохи Үнэгэтэйн сельпогой № 2 магазинай продавец нүхэр Н. Цыбикдоржиева даалгабарита уялгадаа хайхэрамжагүйгөөр хандана. Нүхэр Цыбикдоржиева магазинаа хаахагүй сагта хаажархёод, гэртээ һуужа байдаг.

Сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Мизикин Цыбикдоржиевада ямаршье хэмжээ абанагүй.

В. Цыбенов.

***

Хэжэнгын аймцентртэ нёдондо жэлдэ шэнэ бани баригдажа эхилээ юм. Теэд, тэрэ сагһаа хойшо хүдэлмэрилжэ байһан хуушанай бани түлигдэхэеэ болишоо. Тиимэһээ аймцентрын ажалшад энгэй банинуудые түлижэ орохо баатай болоно.

Коммунальна тэһаг (даагшань нүхэр Хонихоев) энэ хэрэгтэ анхаралаа табинагүй.

Ц.-Д. Базарсадуев.

Хүдөө ажахын асуудалаар зарлагдаhан Бүхэхитадай конференци

ПЕКИН, октябриин 4. (ТАСС). Хүдөө ажахын асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхын тулада газартаряалангай Министерствээр зарлагдаhан Бүхэхитадай конференци Пекиндэ хоёр недели үргэлжэлөөд, hаяхан дүүрээ гэжэ «Гуанминжибао» газетэ мэдээсэнэ.

Конференци хадаа 1951 оной түрүүшын хахадай турша соо хүдөө ажахыда туйлагдаhан амжалтануудай дүнгүүдые согсолоод, 1952 ондо хүдөө ажахыгаа хүгжөөхэ түсэб зүбшэн хэлсэбэ.

Газартаряалангай Министр Ли Шу-чэн конференци дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, иигэжэ тэмдэглэбэ: хүдөө ажахын продуктнуудые бүри ехээр үйлэдбэрилдэг болохын түлөө бүхы ороной таряашадай дунда дэлгэрhэн патриотическа хүдэлөөн ехэ үрэ үгөө. Хүдөө ажахын гол шухала продуктнуудые үйлэдбэрилгэ үнгэрэгшэ жэлэй гүйсэдхэлнүүдhээ нилээд үлүү гараа, тиихэдэ хлопок хуряалга дайнай урда тээхи жэлнүүдэй эгээн ехэ ургасаhаа дээшээ болоhон байха юм.

100 миллион хүн зонтой шэнэ районуудта ерэхэ жэлэй хабар хүрэтэр газарай реформо хэгдэхэ байhые хараадаа абажа зохёогдоhон 1952 оной хүдөө ажахын түсэб хадаа дайнай урда тээхи ороohото ба техническэ культурануудай хэмжээе үлүүлхэ гэжэ хараална. «Хүдөө ажахын үйлэдбэриин эмхидэлтэйгээр хүгжэхэ» принцип бэелүүлхэ, хүдөө ажахын техникые бүри hайжаруулха ба газартаряалангаа уhанай үерhээ, ган гасуурhаа, элдэб хоротодhоо хамгаалха зорилгоор хэгдэхэ барилгануудые түргэн темпээр бэелүүлхэ шухала гэжэ Ли Шу-чэн зааба.

Англиин парламентска hунгалтануудай урда тээ

ЛОНДОН, октябриин 4. (ТАСС). Великобританиин компартиин генеральна секретарь Гарри Поллит октябриин 2-то компартиин гүйсэдкомой заседани дээрэ үгэ хэлэбэ. Болохоёо байгаа парламентска hунгалтануud тушаа партиин политика тухай хэлэхэ зуураа, Поллит иигэжэ мэдүүлээ:

«Баруунай лейбористска ударидагшадай политикада эсэргүү тэмсэлые үргэдхэхэ, Англида хамаадаха бодото социализмын перспективэнүүдые байгуулха, консерваторнуудта сохилто хэхэ, эб найрамдал хамгаалха зорилготой нэгэдэлэй түлөө манай партиин тэмсэжэ байhые тодорхойгоор гэршэлhэн политикоёо бидэнэр харуулха ёhотойбди.

Болохо парламентска hунгалтануудай үедэ манай тактикын ямар байха тухай бидэнэр үнгэрэгшэ жэлэй июль ба октябрь hарануудта нэгэн hаналаар шиидхэhэн байгаабди. Хоёр заседани дээрэ иимэ юрэнхы хараа шугам тодорхойлогдоhон байгаа гэбэл: «Консерваторнуудай илахагүйн түлөө тэмсэлдэ нэгэн фронтоор хамта ябаhанаа хүдэлмэришэдтэ тодорхойгоор харуулхабди, өөрынгөө кандидадуудые дэбжүүлээгүй байгаа hаа—лейбористнуудай түлөө голосовалхые hайшаан дурадхахабди. Консерваторнуудта эсэргүү тэмсэл хадаа консерваторнуудта туhалагша баруунай ударидагшадта эсэргүү лейбористска хүдэлөөндэ хабаадаhан жиирэй хүнүүдэй темсэхые мүн лэ эринэ гэжэ харуулхабди».

Шумахерай парти өөрынгөө кадрнуудые гээнэ

АДН агентствын дамжуулhанай ёhоор, «Социал-демократическа ябуулгын бүлэгэй» центральна секретариат Майндэхи-Франкфуртда хэhэн заседани дээрээ организациингаа нэрые хубилгаха тухай шиидхэбэри гаргаа. Энэнь саашадаа «Социалистическэ» ябуулгын бүлэг» гэжэ нэрлэгдэхэ байна. Энээнтэй дашарамдуулан центральна секретариат мэдүүлгэ туннхаглаад, тэрээн соогоо иигэжэ хэлэбэ:

Майндэхи-Франкфуртын сүүдэй саг зуурын тогтоол хадаа организацияа «Социал-демократическа ябуулгын бүлэг» гэжэ нэрлэхые бидэндэ хоримжолhон байна. Шумахерай ба тэрэнэй дахуулнуудай уналта политикань ямар юумэндэ хүргөөб гэбэл, Германиин социал-демократическа парти (СДПГ) hүүлэй жэл соо өөрынгөө составай 20 процентые гээгээ. Гэхэ зуура, «Социал-демократическа ябуулгын бүлэг» өөрынгөө нүлөөе бүри ехэ болгоо.

Хүдэлмэреэ бүри эршэмтэйгээр ябуулжа үргэлжэлхэбди. «Саг зуурын тогтоолой» туhаламжаар бидэниие Шумахер даража шадахагүй. Дайнда ба ремилитаризацилгада эсэргүү, эбэй ба Германиин нэгэдэлэй түлөө тэмсэлдэ социалистическэ ябуулгануудаа бүри шангадхахабди.

Абаданhаа английска түлөөлэгшэдэй бусаhан тухай

ТЕГЕРАН, октябриин 4. (ТАСС). Хузистанда байгаа английска 300 мэргэжэлтэд бултадаа, хүтэлбэрилхы составай 5 хүнhөө бэшэниинь, үсэгэлдэр Иранhаа гаража ябаа, үлэгшэ 5 хүниинь мүнөөдэр бусаха байна.

Басрын хүн зон антианглийска демонстраци хэбэ. Басрадахи полици демонстрантнуудай дундаhаа олон хүниие арестовалаа.

Иранhаа английска мэргэжэлтэдэй ябалга—иранска нефтяной промышленностиие национализацилхын түлөө тэмсэлдээ Иранай туйлаhан ехэ илалта мүн гэжэ иранска хэблэл сэгнэнэ.

«Англичанинууд Иранhаа бусалтагүйгөөр арилаа, ямаршье хүсэн тэдэниие гэдэргэнь бусаажа шадахагүй» гэжэ «Шахед» газетэ түрүү статья соогоо бэшэнэ.

«Английска дотоодын агентнууд» мүн лэ зайлуулагдаха ёhотой гэжэ «Шахед» газетэ заана. Нэрлэн хэлэбэл, «Саэд, Гольшаян, Эгбаль, Форухар гэгшэд политическэ хэрэгүүдhээ зайлуулагдаха ёhотой» гэжэ «Шахед» мэдүүлнэ.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, октябриин 4. (ТАСС). Бүхы фронтнууд дээрэ Корейскэ Арадай армиин соединенинүүд Хитадай арадай hайндуратанай частьнуудтай нигта хани харилсаатай ябажа, американо-английска интервентнүүдэй ба лисынмановска армиин шанга добтолгонуудые гэдэргэнь сохижо үргэлжэлөөд, дайсанай хүнүүдтэ ба техникэдэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулна гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Центральна ба зүүн фронтнууд дээрэ Арадай армиин хамгаалгын линиие сүмэлэн гараха зорилгоор дайсанай хэhэн добтолгонуудые Чхолвоньhоо урдуурхи ба Иньчжеhээ хойгуурхи рубежүүд дээрэ Арадай армиин соединенинүүд амжалтатайгаар гэдэргэнь сохибо, тиихэдээ дайсанай 155-миллиметрын 5 ехэ буу, 2 самолёт, 11 автомашина үгы хэhэн байна.

Ороной урда талада, американо-английска интервентнүүдэй эзэлhэн территори дээрэ, үhөөгөө абагша арадай партизанска отрядууд хадаа агрессорнүүдтэ эсэргүү тэмсэлээ бүри эдэбхитэй болгоно. Урда Чолла провинцида Чанхын уездые hүүлэй үедэ сүлөөлhэн партизанска отрядай частьнууд Чанхын уездын территори дээрэ лисынмановска полицейскэ отрядуудые үгы хэжэ үргэлжэлhөөр.

Октябриин 4-дэ Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 5 самолёт унагаагаа, тэдэ самолёдууд Вонсан, Саривонь, Сонным ба Хванчжу городуудай амгалан хүн зониие зэрлиг муухайгаар бомбодоhон ба пулемёдоор буудаhан байха юм.

Американска солдадууд Кореядэ дай үргэлжэлүүлхэ дурагүй

«Телепресс» агентствын дамжуулhанай ёhоор, Корейскэ Арадай-Демократическа Республикада эсэргүү дай үргэлжэлүүлхээ солдадуудай улам дурагүй боложо байhандань тэдэнэй командовани улам ехээр сошордодог болоо гэжэ Манилада ерэhэн ООН-эй сэрэгүүд гэдэгэй офицернүүд хөөрэнэ.

Армейскэ 10-дахи корпусой шэнэ командалагша генерал-майор Байерс тэрэнэй корпусой солдадуудай дунда буhалгаатай болоhон тухай генерал Рчджуэйдэ шууд элидхэхые шухалада тоолоо гэжэ офицернүүдэй нэгэниинь мэдүүлбэ.

Кэсондо хэлсээнүүдэй таhалдаhан ябадал американска ба лисынмановска сэрэгүүдые ехээр сошордуулна, ушарынь, тэдэнэр хэлсээнүүдэй дүүрэхэдэ, дайн түргөөр түгэсэхэ гэжэ ехээр найдаhан байгаа гэжэ Байерсэй элидхэл соо хэлэгдэнэ.

Американска ба лисынмановска частьнуудhаа зугадаhан хүнүүд американска сэрэгэй полициhоо зайсана, Кореяhээ бусахые найдан Урда Кореяын портнуудта нюусаар ошоно, тиин тыловой частьнуудые эмхигүй болгодог байна.

Американска ба урда-корейскэ солдадуудай хоорондохи харилсаанууд ехээр муудаа, тэдэнэй хоорондо үдэр бүри зэбсэгтэ тулалдаанууд болоно.

(ТАСС).

Вьетнамска патриотка Нгуен Тьи Кук баатарлигаар наhа бараба

ШАНХАЙ, октябриин 4. (ТАСС). «Вьетнамай голос» гэжэ радиостанци хадаа французска алуургшадаар зобоогдоhон вьетнамска алдарта патриотка Нгуен Тьи Кук гэгшын наhа бараhан тухай мэдээсэл дамжуулаа. 23 наhатай Нгуен Тьи Кук болбол Ха-Нгуен провинцидахи (Хойто Вьетнам) Куен Трунг гэжэ деревнидэ эхэнэрнүүдэй организациин түрүүлэгшэ байгаа. Тэрэ хадаа эхэ ороноо алдаршуулан, баатар габьяа гаргаба. Энэ басаган дайсадта баригдажа, хэрзэгы шэрүүнээр зобоогдоо. Галзуурhан алуургшад Нгуен Тьи Кукын нэгэ гарыень, тэрэнэй hүүлээр нүгөө гарыень таhалаа. Гэбэшье баатар басаган өөрынгөө ажал-ябуулга тухай, нютагаархид тухайдаа дайсанда юушье хэлээгүй. Хоролхон галзуурhан французска алуургшад тэрэнэй хоёр хүлыень таhалаа. Тэсэхын аргагүйгөөр зобоогдон наhа барахаяа байхадаа, Нгуен Тьи Кук hүүлшынгээ хүсэ шадалые зангидаад, иигэжэ хашхарба: «Вьетнамай бэеэ дааха байдал мандаха болтогой!», «Хо Ши Мин мандаха болтогой!».

Американо-японско сэрэгэй хэлсээн гүйсэдхэгдэжэ эхилээ

ШАНХАЙ, октябриин 4. (ТАСС). «Ниппон Таймс» гэжэ японско газетын мэдээсэhэнэй ёhоор, США-гэй ба Японийн хоорондохи сэрэгэй хэлсээ бэелүүлхын тула бии болгогдожо байгаа японо-американска хамтын комиссие Японидохи американска посол ударидахань гэжэ Японийн гадаадын хэрэгүүдэй министерстводэ дүтэ байhан нюурнуудhаа эли болоо. Энэ комиссиин дэргэдэ секретариат ба хэдэ хэдэн подкомиссинууд байгуулагдахань.

Японидохи американска сэрэгүүдэй тоо 100.000 шахуу хүн байха юм, гэбэшье тэрэнь «Кореядэхи ба Дальна Востогтохи байдалhаа» шалтагаалан олошоруулагдажа болохо байна гэжэ тэдэ нюурнууд заана.

Спорт

Хүнгэн атлетикээр мүрысөөн

hаяхан, БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ хүнгэн атлетикээр Бурят-Монголой АССР-эй түрүү hуури эзэлхын түлөө городой физкультурнигуудай мүрысөөн болоо. Тэндэ түрүүшын үдэр туд тудай ба командна түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн үнгэргэгдөө.

100 метрын дистанцида эхэнэрнүүдэй урилдаагаар тус мүрысөөн эхилhэн байна. Энэ урилдаанда пединститудай студентка Ч. Цыжипова («Искра») дистанцияа 13,5 секунда соо гаталжа, түрүү hуури эзэлээ. Любимова 14,4 секунда соо ерэжэ, 2-дохи hуури эзэлhэн байна. «Спартагай» түлөөлэгшэ В. Королькова 3-дахи hуурида гараа.

Эрэшүүлэй дундаhаа энэ дистанциие 11,2 секунда соо гаталhан В. Голованов нэгэдэхи hуури эзэлhэн байна. Шевчук (ПВЗ-гэй «Локомотив»)—11,9, Аламм—12,0 секунда соо ерээ.

Ч. Цыжипова үшөө хоёр түрүү hууринуудые эзэлээ. Ядро хамагhаа холо—10 метр 67 сантиметртэ түлхиhэн, 800 метртэ 2 минута 29 секунда соо гүйжэ ерэhэн байна.

Гүйдэл дундаа утые харайлгаар Л. Любимова 4 метр 67 сантиметр hүрэжэ, түрүүлээ. Г. Дементьева («Спартак») копьё эгээн холо — 31 метр 45 сантиметртэ шэдээ.

Эрэшүүлэй мүрысөөндэ 165 сантиметр үндэрые харайhан Голованов нэгэдэхи hуури эзэлбэ. И. Малых диск шэдэлгээр (35,1 метр) ба ядро түлхилгээр (12,29 метр) шалгараа.

800 метртэ болоhон урилдаан ехэ hониноор үнгэрөө. Шанга тэмсэлэй hүүлээр залуу спортсмен Осипов (ПВЗ-гэй «Локомотив») 2 минута 5,8 секунда соо гүйжэ, финиш дээрэ түрүүлэн ерээ. Республикын рекордсмен А. Кузнецов («Спартак») энэ дистанциие 2 минута 7 секунда соо гаталаа.

Мүрысөөнэй түрүүшын үдэрэй дүнгөөр, 5550 очкотой болоhон «Искра» обществын команда түрүү hуурида, ПВЗ-гэй «Локомотивай» команда 5211, «Спартагай» 5159 очкотойнууд.

* * *

Октябриин 4-дэ мүрысөөн үргэлжэлбэ. 80 метртэ хаалтануудые дабан урилдаhан урилдаанда Чимидсу Цыжипова дахин түрүү hуури эзэлээ. Энэ дистанциие тэрэ 13,9 секунда соо гаталhан байна. 15,4 секунда соо ерэhэн Дмитриева (ПВЗ-гэй «Локомотив») хоёрдохи hуури эзэлбэ.

Г. Дементьева 30 метр 75 сантиметртэ диск шэдэжэ, хоёр түрүү hуури эзэлhэн байна. Шевчук («Медик») диск шэдэхэдээ Дементьеваhаа 55 сантиметрээр тахюудаа. Тэрэ хадаа 130 сентиметр үндэрые харайба.

Т. Любимова 200 метрын дистанциие 28,5 секунда соо гаталжа, нэгэдэхи hуури эзэлбэ.

Хаалтануудые дабан урилдаhан 110 метрын урилдаанда 18,2 [...]кунда соо ерэhэн Я. Шевчук [...]шүүлэй дундаhаа илажа га[...]

Григорий Кузнецов хама[...]ло—48 метр 30 сантиметртэ [...] шэдэбэ. А. Токарев («Спа[...] копьё 43 метр 50 сантиметр[...] дэжэ, хуушанайгаа туйлалт[...] билгаагүй. Тэрэ хадаа 400 [...] урилдаанда илаа.

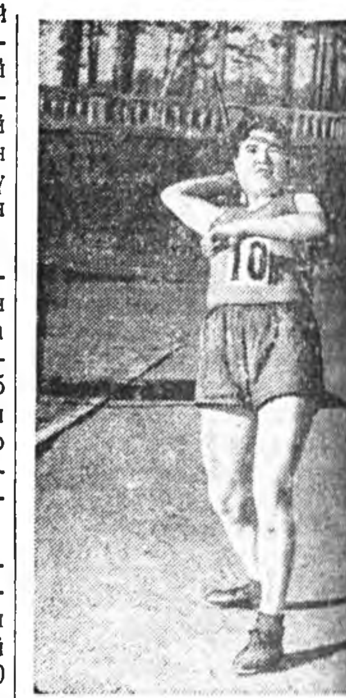
«Спартагай» А. Кузнецов [...] метрын дистанциие 17 мину[...] секунда соо гаталжа, финиш [...]рэ түрүүлэн ерэбэ. ПВЗ-гэй [...]комотивай» түлөөлэгшэ В[...]менко энэ дистанцида 17 [...] 40,1 секунда соо гүйжэ, хо[...] hуури эзэлhэн байна.

400+300+200+100 метр[...] нэрнүүдэй эстафетнэ ур[...] болоо. «Искра» обществын [...]нүүдэй команда 2 минута [...]кунда соо 1000 метртэ гү[...] эстафетые финиш дээрэ тү[...] асарба. Хоёрдохи hуурида [...]так», гурбадахи hуурида П[...] «Локомотив» гараба.

Эрэшүүлэй эстафетэ 800+[...]200+100 метртэ үнгэргэгд[...] дистанциие 3 минута 39,8 [...] соо гаталhан ПВЗ-гэй «Ло[...]тив» илалта туйлаа. Спар[...]хид хоёрдохи, наукынхид гу[...]ги hууринуудые эзэлээ.

Хоёр үдэрэй мүрысөөнэй [...]гөөр, хүнгэн атлетикын тал[...]мандна түрүү hуурие «Иск[...]жэ спортивна обществын к[...] эзэлбэ. Энэ команда 12202 [...]той болонхой. 11919 очкото[...]hон «Спартагай» команда [...] 11834 очкотой ПВЗ-гэй «Ло[...]тив» 3-дахи hууринуудые э[...]

А. Игу[...]

Залуу спортсменка Вера Пе[...] (ПВЗ-гэй «Локомотив») 31 мет[...] сантиметртэ копьё шэдэжэ, хо[...] hуури эзэлбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Петелина копь[...] дэхээ байна.

Е. Кондратьев[...]

АМЕРИКАНСКА ИМПЕРИАЛИЗМЫН ИСПАНСКА ПЛАЦДАРМ

Франко ба США хоёрой хоорондохи сэрэгэй союзые хоёр талын договороор баталха бэлэдхэл энэ оной июньдэ Мадридта дүүрэhэн байна. Франкые Атлантическа пактда нэгэдүүлгэ хадаа дипломатическа асуудал байhанаа, тодорхой хэмжээ-ябуулга болгогдобо.

Дай үүдхэгшэд шунахайран эзэмдэхэ стратегическэ схемэнүүд соогоо, Хойто Африкаhаа Баруун Европо руу табигдаhан хүүргэ болохо, Пиренейскэ ууланuудаар халхалагдан байха аэродром болохо, хүлhэнэй дивизинүүдые үгэгшэ болохо юм гэжэ франкистска Испаниие үни тодорхойлhон байгаа.

Испано-американска хоёр талын договор тухай хэлсээе США-гэй далайн-сэрэгэй хүсэнүүдэй штабай начальник адмирал Шерманэй Мадридта хэжэ байhан тэдэ үдэрнүүдтэ «Бизнес уик» гэжэ американска журнал иигэжэ бэшээ hэн: «Пентагон (США-гэй сэрэгэй министерство — В. Л.) хадаа Испани стратегическэ асари ехэ потенциалтай байна гэhэн хараа бодол баримтална, Пентагон Эйзенхауэрэй арминуудые агаарhаа дэмжэхэ туйлай ехэ авианосец мүн гэжэ Испаниие харана».

Энэ «авианосец» дээрээ туг үргэжэ адмирал Шерманэй амжаагүй байhаниинь мэдээжэ. Гэбэшье, тэрээнэй гэнтын үхэлынь франкистска Испаниие американска империалистнуудай мэдэлдэ бүрин оруулха тухай хэлсээ таhалдуулаагүй. Сэрэгэй союз тухай урдишалан хэhэн хэлсээнэй условинуудай ёhоор, Франко хадаа Картахен, Кадис, Эль-Ферролдохи, мүн Мароккоhоо баруун тээшээ Атлантическа океанда байдаг Канарска аралнууд дээрэхи уhан-сэрэгэй базануудые «Удаан болзорой арендээр» Холбоото Штадуудта үгэхэ гэhэн уялга абаа. Американска агаарай-сэрэгэй базануудай үргэн сетьдэ Мадридай, Барселоныn, Севильеын ба Валенсиин аэродромууд нэмээгдэбэ. Энээнэй орондо американска буу зэбсэгүүд ба урьhаламжанууд Испанида саг үргэлжэ үгтэхэ байна.

Франкын зэбсэгтэ хүсэнүүдые американска генеральна штабай мэдэлдээ бүрин оруулха тухай, тайлбарилан хэлэхэдэ, тэдэниие Атлантическа пактын системэдэ хабаадуулха тухай Мадридта хэлсэhэн байгаа. Гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ сенатска комиссиин нэгэ заседани дээрэ, США-гэй сэрэгэй министр Маршалл болбол «испанска хүнүүдэй резервнүүдые ашаглажа магадгүй байhан тухай асуудал хэлсэгдэжэ байна» гэжэ мэдэрhэн байгаа.

Энэ хадаа Испаниие экономическа талаарнь Холбоото Штадуудай бүрин богоолшолхо тухай, американска буу зэбсэгэй фабриканuудые түүхэй эдээр Испаниин хангаха тухай асуудал мүн. Американска томо капиталистнуудай орган—«Уолл-стрит джорнэл» болбол испанска үлэсхэлэн хүдэлмэришэдэй химда сэнтэй ажалаар олдоhон түмэрэй руда, серэ, колчедан, мүнгэнэй уhан, вольфрам ба бусад стратегическэ түүхэй эдүүдые Испаниhаа асархада ехэхэн ашаг олзо олдохо юм гэжэ тухайлна. Өөhэдынгөө сэрэгэй аашануудта Испаниие хабаадуулха аргаар США-гэй империалистнууд франкистска ёhо журамай hандаран уналгые болюулха ба Пиренейскэ хахад арал дээрэхи фашистска гуламтын уласхоорондын позицинуудые бэхижүүлхэ гэhэн бодолтой.

Франкын ёhо журам гүнзэгы кризистэ ороод байна. Үргэн олон арад зон орон доторхи байдал тушаа дурагүйтэнэ. Энэнь фашизмда эсэргүү испанска арадай тэмсэлэй нэгэдэмэл фронт эмхидхэхэ бодото үндэhэ hуури байгуулна. Арадай зэбүүрхэн дурагүйтэлгын хүдэлөөн энэ оной февралиин эсэстэ Барселонодо боложо, ажалшадай түгэс хүсэтэ забастовко эхилээ hэн, тиин франкистска ёhо журамда эсэргүү тэмсэлдэ тэрэ үеhөө эхилээд майн хахад хүрэтэр миллион үлүүтэй хүн хабаадаа.

Үлэсхэлэнгэй ба дай бэлдэлгын политикада эсэргүүсэhэн демонстрацинууд, политическэ ехэ забастовконууд Испаниин элдэб олон городуудта болобо. Энэ хадаа ажалшадай экономическа эрхэнүүдые хамгаалхаhаа гадна, американска империалистнуудтай Франкын хэhэн гэмтэ аашануудта эсэргүү, Испаниие экономическа hандаралгын аюулда оруулhан франкистска политикада эсэргүү тэмсэл байгаа.

Франкын 12 жэлэй зонхилолгонь ороной ажахые бүрин hандаргаба, тэрээниие хэдэн арбаад жэлээр хойшонь хаяа. Энэ зуун жэлэй эхеэр Испани түмэр үйлэдбэрилгөөр дэлхэй дээрэ дүрбэдэхи hуурида байhанаа, мүнөө 20-дохи hуурида ороо. 1900 ондо дэлхэйн туулганай экспортын хахадhаа үлүүнь Испаниин гарта байhан юм. Мүнөө Испаниин туулганай продукци дэлхэйн үйлэдбэрилгын оройдоол 2 процент болоно.

Дайнда Франкын бэлэдхэл хадаа орон соохи финансова кризисые шангадхаба. Франкистска Испаниин бюджедтэхи гол гаргашануудынь — арми ба полициар хэгдэнэ. Тэдэнэр бүхы гаргашын 74 процентыень залгина.

Испани хадаа үлэсхэлэнгэй ба үгырэн хооhоролгын орон болоо. Өөдэгүй салин хүлhэн, Испанида мүнөө хүрэтэр байгаа карточна системээр үгтэдэг эдеэ хоолой бирагүй нормонууд, гэр байрын ехэ түлбэри, промышленностьда ба хүдөө ажахыда хүдэлмэригүй байха ябадал — эдэ бүгэдэ хадаа флангистнуудай дээрмэдэлгын политикын ба США-гэй үмэнэ тэдэнэй дохин hүгэдэжэ байдагай сэхэ дүн болоно.

США-гэй «туhаламжа» испанска арадта хүндэ хүшэр колониальна дарлалта асарба. Американска капиталистнууд Испаниин нефтяной промышленностиие эзэрхэн зонхилно, испанска томо электростанцинуудта хичалта тогтоодог болоо. Тэдэнэр испанска мүнгэнэй уhан, автомобильна ба химическэ промышленность, түмэрэй руднигууд ба транспортые гартаа абажа байна.

Испаняар Пиренейскэ колони хэжэ, американска империалистнууд тэндэhээ английска конкурентнүүдые түрин гаргажа байна. hүүлэй табанжэлэй турша дотор, Испанидахи английска капиталай нүлөөн нилээд ехээр буураhан байна. Алдагдаhан позицияа бусааха гэhэн Англиин оролдолгонь буруу hүрэбэ.

Франкистска Испанитай хани харилсаатай байха ябадал демократическа олониитын зэбүүрхэл үүдхэнэ, энээниие хараадаа абажа, лейбористска правительство болбол Мадридтахи хэлсээнүүдтэ эсэргүү демагогическа «протест» мэдүүлбэ. Теэд, американска империалистнууд тэрээниень хэрэгсээгээгүй.

«Шэнэдхэн эмхидхэгдэhэн» кабинедэй түрүүшын заседани дээрэ Франко хадаа тэрээнэй шэнэ правительствын гол зори[...]уурай газарай арми, фло[...] авиациие гадаадын хани [...]саанай хэмжээгээр зэбсэгл[...] шэнэдхэлгэ түргэлхэхэ», [...]рилан хэлэхэдэ, США-гэй [...] договор баталалгые тур[...] болоно гэжэ соносхобо.

Франко энэ договороор [...]дахаб гэжэ багсаана. Өөры[...]хирhэн хаан шэрээе бүх[...] тула Франко американска [...]риалистнуудта Испаниие [...] худалдахаар бэлэн байна.

Гэбэшье, тэрээнэй түсэб[...]hэн дээрэ зохёогдонхой. Ис[...] арад хадаа Франкын ба [...] американска хамгаалагша[...]лада бэшэ юм. Испанска [...]роподохи түгшүүритэ бай[...] гадхахые хүсэгшэ хара[...] эсэргүүсэн улам эрид [...]гоор тэмсэнэ. Баруун Е[...] профсоюзна хүдэлөөе хаха[...]лаар мэргэжэлтэй болоhо[...]канска тагнуулшан Ирвин[...] хадаа франкистска да[...] испанска арад зэбүүрхэн[...] шэлтэйгээр мэдэрхэ ба[...]hон байгаа. «Хэрбээ да[...] hаань, — гэжэ тэрэ мэ[...] испанска арад Франкые [...]гүй, өөрынгөө оложо [...] зэбсэг бүхэниие Франко[...] гүү хэрэглэхэ юм».

В. Л[...]

Харюусалгата [...]
Б. А. ОЧ[...]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 23, заместителя редактора — 7-85, отв. секретаря — 3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта — 4-52, сельскохозяйственного [...] промышленности — 6-84, мест информации и писем — 6-84. Для междугородных переговоров — 18.

Н—03697. Типография Управления полиграфической промышленности издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж [...]